



Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

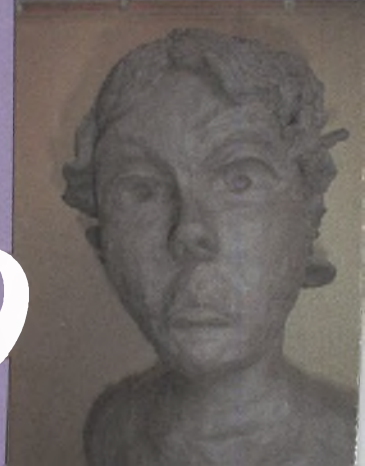
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>



Årsskrift
Haslev Seminariums Elevforening

99

Årsskrift 1999

Haslev Seminariums Elevforening

»For i sandhed at kunne hjælpe en anden, må jeg forstå mere end ham – men dog vel først og fremmest forstå det, han forstår. Når jeg ikke gør det, så hjælper min mere-forståen ham slet ikke.«

Kierkegaard



79. årgang

*Redigeret af Jens Thøsing Andersen og
Kurt Gammeltoft*

Redaktionsudvalg:

Jens Thøsing Andersen, ansv. redaktør

Kurt Gammeltoft

Omslag og tilrettelæggelse:

Ingelise Flensborg

Korrektur:

Elna og Aksel Jensen

Repro og tryk:

HellasGrafisk ApS, Haslev

Omslaget:

Ingelise Flensborg; »Lærerportrætter på vej«

*Seminariets medarbejdere
ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår.*

Indhold

- | | | | |
|----|--|----|---|
| 4 | Et ord med på vejen
af Finn Erik Larsen | 31 | Kollegiet set i bakspejlet
af Walther Larsen |
| 7 | Haslev Seminariums formands
hilsen til dimittender 1999
af Jens Steffensen | 36 | Byen i det grønne
af Bent Schmidt |
| 8 | Dimittender 1999 | 38 | Nye lektorer |
| 12 | Årets gang – studieåret 1998/99
af Finn Erik Larsen | 38 | Nyansatte |
| 13 | Folkeskolens udfordring
af Henrik Christiansen | 42 | Afsked med en række medarbejdere |
| 15 | Til alle, der planter
Årtusindskifte-egen
af Bjørn Døssing | 46 | Jubilæumstale til Ejvind Nørby
af Peter Nørfelt |
| 17 | Voksenunderviser-
uddannelsen – VUU
af Birgit Bruun | 47 | Jubilæumsdag på Haslev Seminarium
af Svend Arne Jensen |
| 20 | Skolen i samfundet
af Tina Dusterdich Hansen | 49 | Uddrag fra artikel skrevet af
S. P. N. Togeby i 1929 |
| 23 | Kristendomskundskab/Livsoplysning
af Ejvind Nørby | 51 | Mindeord |
| 28 | At være ny i folkeskolen
af Helle Nielsen | 56 | Formandens beretning
af Jakob H. Zeuthen |
| | | 57 | Generalforsamling i
Haslev Seminariums Elevforening
af Jakob H. Zeuthen |
| | | 58 | Regnskab for 1998-99 |

Et ord med på vejen

Dimissionstale 26. juni 1999

af rektor Finn Erik Larsen

Hvert år ved denne tid spekulerer jeg meget over, hvad årets dimissionstale skal indeholde. Jeg kan egentlig godt lide udfordringen, men spekulerer også meget på, om det mon har nogen betydning, at rektor år efter år siger nogle bevingede ord den sidste dag, når eksamenspapirerne er i hus. Hvad betyder traditionerne egentlig?

I hvert fald kan jeg godt få det svar, at det hører med. Det bliver jeg nødt til. Sådan er det bare. Så det gør jeg så.

Så, nu letter vi!

Da I begyndte i 1995, fyldte seminariet 90 år den 22. august. Vi havde rigtig inviteret til fest. Undervisningsminister Ole Vig Jensen kom og gjorde seminariet til pilotseminarium for IT-udviklingen i læreruddannelsen. I var også inviteret, men jeg kan kun huske, at en af jer deltog i kollegiegården. Det skuffede mig. Mon de nye ikke havde sans for fester og sociale begivenheder.

Jeg skulle senere blive klogere. I har netop været til fest og far-

ver. I har leveret formænd for DSR. I har leveret bestyrelsesmedlemmer. I har leveret IKT-medarbejdere. I har leveret akvariefolk, biblioteksfolk, idrætsfolk, festfolk, tutorer, internationale studerende og meget mere. I har stået for et utal af fester i de 4 år.

I har fået nogle af de højeste karakterer og måske også de laveste. I har virkelig sans for dramatik og spænding. I har været en udfordring for lærerne. I har haft mod til at være kolleger med jeres egne lærere – at udrette ting sammen med dem, men I har også været studerende. I har været under pres fra folkeskolen, som nu mangler lærere. Der har været bud efter jer som vikarer. For ganske få år siden, da I begyndte, havde de for mange lærere i folkeskolen. Nu har I alle arbejde, før I er færdige. Vejen er banet. Verden er ny. I er noget. Det er dejligt at kunne svare: Jeg er lærer.

Hvad er det så I kan?

I har den generelle læreruddannelse. Det betyder, at I er ud-

dannet til at undervise. Selve undervisningen med didaktikken, pædagogikken og psykologien er jeres egentlige ballast. I to fag har I en særlig faglig baggrund, men I kan tage fat på hvad som helst. Dette »hvad som helst« er dog nok styret af en selvsvurdering af egen kompetence – og arbejdsevne. I kan jo alle sætte jer ind i et hvilket som helst fag – men ikke på en gang – og ikke uden samspil med kolleger i skolen eller på kurser. Der vil blive brug for jer. I idrættens verden har vi i en del år talt om breddeidræt og eliteidræt. For de mange og for de få. I er breddelærere. Om ganske få år sender vi lærere ud som er mere elitære og som kun kan undervise i 4 fag. Hvordan I vil kunne samarbejde med dem ved jeg ikke, men at I har en grundlæggende forståelse for helheden i skolen håber jeg holder, når I står med eget ansvar i skolen.

Så er der jeres skoleforståelse. Har I sans for skolens verden? I praktikken har I målt jer selv på evnen til at tage imod børn og

Rektor Finn Erik Larsen.



unge. Kan I nå ind til dem? Kan de nå ind til jer?

Alle ved vist godt, at det ikke er alt, man kan læse sig til. Der skal intuition og flair til, når det handler om undervisning. Der skal ånd og kultur til, når det handler om undervisning. Netop i dag den 26. juni 1999 lancerer kulturminister Elsebeth Gerner Nielsen og undervisningsminister Margrethe Vestager et program med dansk kultur på børnemenuen. »Og så skal både bibliotekarer, pensionister, skolelærere og museumsfolk føle sig forpligtede til at styrke børnenes værdigrundlag og deres identitet som danskere.« For at være en god lærer skal du vide, hvad en lærer er.

En lærer er en vejleder, en igangsætter, en katalysator, en fagperson, en troende person, en visionær person, en kærlig person, en tillidsfuld person, en leder, en – ja, bliv bare ved. Du skal elske dit fag og de børn, unge og voksne, du møder i undervisningen og være realistisk. Det er dig, der skal være ambassadør for det barn, som

du har svært ved at kunne lide. Du skal hente hjælp hos dine kolleger og hos din leder. Du skal samle gode kræfter om det udsatte barn, selv om du måske befinder dig i orkanens øje og skal sikre, at du selv overlever. Hold kontakt med jeres gamle medstuderende og os på seminariet. Det kan være svært at overleve. Vi har i to år haft en studiekreds for nyuddannede lærere, der støder på store vanskeligheder i skolen. Skulle det ske for jer, så tro ikke, at det umiddelbart er jer, der er noget i vejen med. Skolerne er ikke vant til at tage imod nye kolleger. Vi har talt meget om demokrati og folkekirkefødsel her i 1999. For 150 år siden fik vi demokrati og trosfrihed.

Demokratiet er ikke noget vi kan vedtage. Du skal som lærer være med til at sætte den demo-

kratiske omgangsform på dagsordenen. Du skal sikre, at børn og unge oplever deres hverdag i skolen som en demokratisk hverdag. Det betyder, at de skal behandles som medmennesker. Trods alder og etnisk baggrund skal de behandles ligeværdigt. Demokratiet skal hele tiden næres og være grundlæggende i undervisningen, hvis vi skal fortsætte med at være et demokratisk samfund. Det samme gælder livstroen. Nok er vi et kristent land, men grundloven fra 1849 gav os jo netop retten til at have vores egen tro. Der er tale om et dansk paradoks. Vi har en folkekirke, som understøttes af staten. Men alle andre religioner skal have samme eksistensvilkår. I har mødt udfordringerne i kristendomskundskab på 1. del af læreruddannelsen. Forståelsen for menneskets søgen efter en mening med og et svar på de store spørgsmål må og skal præge skolens liv. For folkeskolen har det som folkekirken med at være en fri ramme til at udfolde det, som vi

som folk har vedtaget er væsentligt for os alle.

Jeres grundsyn på det samfundsmæssige er af meget stor betydning for fremtidens skole og dermed for fremtidens samfund.

I tiden er der en tendens til noget samfundsopløsende. Vi har mistet troen på det samfundsskabte. Der er en tendens til opløsning af de fælles værdinormer.

Vil I ikke godt holde fast ved noget fælles og være med til at bygge det fælles liv op.

Efter min mening er det af afgørende betydning for mennesker, at vi står sammen om noget. Og dette »noget« skal gerne have et betydningsfuldt indhold – en vis dybde.

Lærerens rolle har afgørende betydning for de kommende generationers idealer. Samfundet ændres med en fantastisk hastighed. I bliver nødt til at give børn og unge værdier og handlemønstre til at klare de udfordringer, som vi kan anelure i det næste årtusinde.

Jeg tror på jer. I har udviklet jer

mere, end I sikkert selv er klar over i de 4 år, der er gået.

Med stor selvtillid skal I kaste jer ud i opgaverne i skolen og undervisningen.

Tillykke med jeres lærereksamen. Tillykke med det valg I traf, da I valgte at blive lærere – og I blev det.

Haslev Seminariums formands hilsen til dimittender 1999

af formand Jens Steffensen



Kære dimittender! Haslev seminariums bestyrelse ønsker jer alle hjertelig til lykke med jeres eksamen og denne festdag.

I har her på dette sted dygtiggjort jer til en gerning i den danske skole som undervisere og opdragere for vore børn og unge.

Næst efter forældrene og hjemmene bliver I de vigtigste faktorer, der kommer til at præge børnene, der bliver betroet til jeres omsorg.

Det er derfor et overmåde stort ansvar og en af de mest betydningsfulde stillinger i samfundet, I nu indtager som lærere.

For her lægges fundamentet for samfundets kommende slægter gennem jeres undervisning og jeres eksempel.

I bliver pejlemærker for jeres

elever, hvad enten I er jer det bevidst eller ej. Jeres elever vil justere deres liv og tilværelse i vid udstrækning efter jeres signaler.

Bestyrelsen ønsker for jer, at I i jeres virke må sprede lys og glæde omkring jer, så livsmodet styrkes, og glæden over livet og alt det skabte må fylde dagene og årene med indhold i jeres skolegerning.

Undervisere, opdragere og pejlemærker for Danmarks kommende samfundsborgere. – Det er sandelig en opgave af dimensioner.

Men så vigtig og afgørende er lærergerningen.

I en tid hvor det materielle – effektivitet, karriere og profit – synes at spille en stor rolle, og samfundsstrukturen præges stærkt deraf, skal I som undervisere og opdragere være pejlemærker, så ånd, kultur og livskvalitet for jeres elever bliver modpoler til den guldmaterialisme.

Det er det, Halfdan Rasmussen bl. udtrykker sådan:

– at vække det, der sover

og gøre tanken fri
at se en himmel over
hver drøm, man lever i.

Og i en tid, hvor internationalisering bliver en stadig større del af samfundets hverdag, skal I som lærere være formidlere af kundskab om vor egen egenart og baggrund som folk og nation. Kun med grundigt kendskab til vor egen kulturarv og baggrund kan det danske folk som nation – med åbenhed og respekt for andre kulturer – bidrage til fred og fælleskab.

Det er derfor, jeres opgave er så stor og ansvarsfuld. Og til lykke med, at I har valgt den.

Haslev seminarium har forsøgt at udruste jer dertil i de år, I har gået her.

Nu er så den tid forbi, og I skal ud at prøve kræfter med opgaverne og udfordringerne.

Bestyrelsen glæder sig over, at så stor en flok igen udgår herfra til den danske skole, og vi ønsker for jer, at I må blive livsbekræftende pejlemærker for jeres omgivelser.

Til lykke med dagen og fremtiden.

Dimittender 1999

Dennis Rasmussen, Roskilde
Mikkel Braunschweig, Haslev
Bente Seiling Olsen, Karlslunde
Kenneth Guldager Hansen,
Haslev
Merete Hansen, Ringsted
Mona Kold Hansen, Herlufmagle
Lise Raunsø Jensen, Haslev
Rikke Mai Jensen, Haslev
Peter Reinhold Kyhl, Køge
Henrik Fog, Køge
Ann Met Meyer, Køge
Sys Nielsen, Haslev
Lisanne Olsen, Køge
Jørgen Rasmussen, Haslev
Birgitte Roelsgaard, Slagelse
Samina Shah, Greve
Jeanette Sørensen, Køge
Mette Helmer Sørensen,
København Ø
Camilla B.M. Tuxen,
København Ø
Peter Bo Aundal, Fakse
Christina Darmer Bruun,
Næstved
Kirsten Christensen, Køge
René Dohn, Næstved

Bente Frydendal, Ringsted
René Keldorff, Køge
Lonnie Michaelsen, Næstved
Sanne Nielsen, Haslev
Anne-Marie Boel Petersen,
København S
Tonny Krichau Petersen,
Solrød Strand
Heidi Rasmussen, Haslev
Heine Rasmussen, Haslev
Anne Schütt, Haslev
Anne Marie Thomsen,
Store Heddinge
Jette Wienecke, Haslev
Cherie Andersen, Haslev
Lone Kjærulff Andersen, Strøby
Heidi S. Christensen, Haslev
Mette Sofie Elleby, Frederiksberg
Stina Hansen, Haslev
Conny Holm, Køge
Karin Römer Jensen, Espergærde
Lotte Toft Jonassen, Vanløse
Lotte Nielsen, Haslev
Anne-Katrine Prüss,
Store Heddinge
Bettina Sørensen, Haslev
Anne Johansen, Karise

Lene Friis, Frederiksberg
Irene Danielle Giorgio, Næstved
Kasper Hincheli, Haslev
Line Elkjær Jensen, Næstved
Rikke Stær Jensen, Haslev
Tine H. Arendal Jensen, Køge
Lars Kløcker Olesen, Slagelse
Helene B. Pedersen, Næstved
Kjeld Munch Petersen, Karise
Sanne Eilskov Jensen,
Solrød Strand
Steen Windfeldt, Skælskør
Grete Kristensen, Tureby
Louise Andersen, Haslev
Jerrie Crawford, Haslev
Kenneth Jacobsen, Næstved
Per Kanstrup, København SV
Pernille Kerrn, Lille Skensved
Morten Naumann, Haslev
Rie Nielsen, Ringsted
Tina Baunbæk Joensen, Slagelse
Mia Perri Petersen, Haslev
Christina Schmidt, Haslev
Trine Virklund, Kirke Såby
Lykke Wentoft, Haslev



Dimittender 1999





Årets gang – studieåret 1998/99

af rektor Finn Erik Larsen

I august 1998 blev der igen sat rekord på seminariet. 219 nye lærerstuderende blev optaget og på voksenunderviseruddannelsen begyndte omkring 32 studerende.

Historien har gentaget sig i 1999, hvor 224 er optaget på læreruddannelsen, 15 er optaget på voksenunderviseruddannelsen. I 1998 ansatte vi 4 nye lærere og i 1999 har vi ansat 12. Seminariet ændrer sig derfor meget i disse år. I løbet af 5 år er alting blevet tredoblet. Vores antal af medarbejdere og studerende og vores økonomi, som nu er stabiliseret.

Seminariebygningerne på Søndergade kan ikke rumme den store mængde mennesker, så vi må fortsætte med at leje os ind på DTU-Sydsjælland på Bråbyvej. Selv om denne skole ligger godt 2 kilometer fra seminariet, har det fungeret godt med voksenunderviseruddannelsen placeret der. Desuden har en række læreruddannelseshold haft nogle timer på Bråbyvej.

Fysik/kemi som liniefag har vi heller ikke lokaler til på seminariet, så vi er fortsat på den tidligere ingeniørhøjskole.

Vi var sagt op efter dette studieår, men har fået tilladelse til at

være der endnu et år. Fra dagspressen har mange hørt om Haslev Efterskoles geniale ide med at flytte til Bråbyvej og ombygge skolen til en efterskole. På denne måde kunne seminariet købe efterskolens bygninger og få et samlet område for al undervisning.

Trods ihærdige anstrengelser og med indblanden af undervisningsminister Margrethe Vestager, departementchef Henrik Nepper-Christensen, institutionstyrelsens chef Berrit Hansen og Byggedirektoratet så sagde Byggedirektoratet nej til efterskolens tilbud.

Det er en skandale for Haslev og for staten.

Haslev Efterskole vil i stedet bygge på egen grund på Tingvej, og seminariet vil sikkert gøre noget tilsvarende. Resultatet er, at staten får tomme bygninger på Bråbyvej. Hvad mon der sker med dem?

Året har været meget præget af, at vi skulle begynde med en ny læreruddannelse i august 1998. Vi gik i gang med de mange nye studerende, som først havde et

Undervisningsminister Margrethe Vestager og rektor Finn Erik Larsen.





Margrethe Vestager.

introforløb med tutorerne. Efterårssemesteret bestod af et mini-projekt over temaet: *Jeg skal være lærer i folkeskolen*, et maxiprojekt, hvis indhold bygger på emnet: *Fagene i folkeskolen*. Det kom til at gå godt, hvilket ikke mindst skyldtes en meget stor indsat fra lærerne på en studieuge for alle på Kreta i efteråret 1998. Studieordningen for den nye uddannelse blev færdig sidste jul og fungerer efter hensigten. Liniefagene gik i gang januar 1999. De store fag er efter denne uddannelse blevet dansk, matematik, idræt, engelsk og musik. Heldigvis passer det meget godt med fagenes omfang i folkeskolen. Efter min mening vil disse nye 4-fagslærere på længere sigt medføre, at folkeskolen må ændre sig. De små skoler kan ikke så godt udnytte den slags lærere. Som følge heraf tror jeg, at mange små skoler vil blive nedlagt i de næste 25 år.

Undervisningsministeriets Poseidonprojekt som Haslev Seminarium har deltaget i, er afsluttet i efteråret 1999. Det har betydet, at vi som andre institutioner har fået mere styr på vores strategi for informations- og kommunikationsteknologi (IKT). Alle seminarier er desuden involveret i NOVO Nordisk projektet, som Undervisningsministeriet har en styregruppe for. Arbejdsgrupper er sat i gang på alle seminarier, og alle serninarielærere skal nu gennemgå et pædagogisk IKT-kursus, så baggrunden for undervisningen er i orden i alle fag. Noget tilsvarende sker med folkeskolens lærere. Alle skal nu have et pædagogisk IT-kørekort.

I 1998/1999 har der igen været mange fælles arrangementer, fester og oplevelser. I september arrangerede Jytte Madsen (kantinederen) en etnisk uge med servering af forskellige »fremmede« retter. En af aftenerne var der tyrkisk aften. I disse år er seminarieret mere og mere multikulturelt. Der er efterhånden en hel del studerende, hvis forældre eller bedsteforældre er kommet til Danmark fra andre lande. Det er godt for skolen at der efterhånden kommer lærere ud på skolerne med en baggrund, der passer til mange af skoleelevernes.

Efter efterårsferien var der prak-

tisk-musisk kursus for 1. årsgang. Næsten alle havde tilmeldt sig kurset. Det fik et flot forløb med en slags værktødsafslutning, hvor vi andre kunne se og høre produkter fra kurset. 50 året for Menneskerettighedserklæringen blev markeret den 10. december ved et flot arrangement i festsalen. Studerende med anden baggrund end dansk fortalte om deres syn på menneskerettigheder.

I december fremførte seminarierets kor og orkester »Josefs drømme« af John Høybye. Det var seminarierets nye musiklærere, Mogens Jensen, der var leder af projektet. Ved koncerten havde han fået Hørsholm Percussion til at medvirke. Det vil de tilstedeværende aldrig glemme. Det var en meget fin koncert og en stor oplevelse.

I februar måned i 1999 var Jytte Abildstrøm på seminarieret med teaterstykket »Kongen af den gyldne flod«. Jytte Abildstrøm har nogle klare økologiske holdninger til tilværelsen, og mange finder hende meget spændende. Derfor var der fuldt hus i festsalen.

Efterhånden er det en tradition, at 3. årsgangs musikliniehold samarbejder med Fladså kommune om et musikprojekt. I år fandt det sted i marts måned. Den 6. april besøgte undervisningsminister Margrethe Vesta-



ger seminariet. Hun medbragte både sit nyfødte barn og sin mor, som skulle passe Rebecca, mens hun selv talte i festsalen. Margrethe Vestager var stort set inde på alle uddannelsespolitiske emner, og i spørgerunden bagefter afslørede hun et enormt kendskab til alle uddannelsesområder. Hun markerede holdninger og forlod seminariet med en bemærkning om, at Haslev Seminarium da havde nogle ualmindeligt tiltalende studerende, der var gode til at stille relevante spørgsmål. Den 12. maj var det sidste dag for årgang 1995. Det er altid vemodigt, men også opløftende at konstatere, at et nyt hold er på vej til at færdiggøre læreruddannelsen.

Et meget indholdsrigt år sluttede med en fantastisk dimissionsfest lørdag den 26. juni 1999 i idrætshallen. Der var mere end 375 gæster, som overværede, at 92 nye lærere fik eksamensbevis fra Haslev Seminarium. Desuden blev 22 personer færdige med voksenunderviseruddannelsen. Og for første gang havde 12 lærere gennemført den pædagogiske diplomuddannelse.

De nye lærere forærede seminariet et egetræ til parken, og så var der spisning for 175 personer i festsalen.

Til alle, der planter årtusindskifte-egen

af informationschef, skovfoged Bjørn Døssing

Dette egetræ er et ganske særligt træ. Det kan blive næsten 2.000 år gammelt, hvis vi er heldige, og hvis vi passer godt på det. Men for os er det vigtigste, at det er netop jer, der har plantet træet. Almindelig eg, eller stilkeg er træets danske navn. På latin hedder det *quercus robur*. Det er danmarkens almindeligste eg, men den vokser også over det meste af Europa.

Træet er af samme slags som Kongeegen, der vokser på Jægerspris Skovdistrikt. Den har vokset på det samme sted i mellem 1.400 og 2.000 år. Det betyder, at dette træ, som I måske har set billede af på jeres plantediplomer eller på plakaten, er danmarkens ældste levende væsen, for Kongeegen er stadig levende på trods af dens høje alder. Man kan kende stilkegen på de langstilkede hunblomster, der efter befrugtning bliver til agern, egetræets frugt. Bladene på stilkegen er siddende, det vil sige, at de kun har en ganske kort bladstilk. Bladene er fjerlappede.

Hvis dette egetræ plantes tæt

sammen med andre træer, vil det få en lang og slank stamme, og hvis det bliver plantet, så der er god plads omkring det, vil det

få en kort og meget tyk stamme med en mægtig krone og tykke, bugtede grene.

Roden er en pælerod. Det vil



sige, at hovedroden vokser lodret ned i jorden, mens nogle kraftige siderødder først udvikler sig efter træets 30. år. Knopperne er runde, og de har taglagte knopskal. De fleste sidder samlet i årsskuddets spids – enkelte sid-

der spredt på årsskuddet. Træet kan godt blomstre tidligt i livsforløbet, men vil normalt først blomstre virkelig meget og sætte mange agern, når det er omkring 40 år gammelt. Dette egetræ er som sagt noget

helt særligt. Det plantes til minde om årtusindskiftet. Tænk på det hver gang du ser på det. Det kan måske blive 2.000 år gammelt – en lille stump af evigheden.



Voksenunderviseruddannelsen – VUU

af sem.-lektor og VUU-kordinator Birgit Bruun

Voksenunderviseruddannelsen startede på Haslev Seminarium i august 1996, og vi er nu ved at uddanne det 4. hold studerende. Til næste sommer har vi fra Haslev Seminarium dimitteret ca. 90 nye voksenundervisere.

Vi har via jævnligt udsendte spørgeskemaer stadig kontakt med mange af vore tidligere studerende, og vi ved derfor, at en stor del af disse efter afsluttet eksamen har fået ansættelse og således er godt i gang med at bruge deres nye uddannelse. Til uddannelsen er vi knyttet 3 faste lærere med hver sit hovedområde i henholdsvis pædagogik/didaktik, sociologi og psykologi. Forløbet tilrettelægges hvert år i samarbejde med de aktuelle studerende under hensyn til lovgrundlaget og den lokale studieordning. Uddannelsen foregår på 3. år i holdets egne lokaler med de relevante undervisningsmidler og håndbibliotek på Haslev Se-

minariums afdeling på Bråbyvej.

Formål og lovgrundlag

Uddannelsen til voksenunderviser er rettet mod det stadigt voksende uddannelsesområde for voksne.

De øgede krav om brede kvalifikationer hos erhvervsaktive og opkvalificering af ledige peger på livslang uddannelse for voksne. Dette er bl.a. understreget i Undervisningsministeriets 10-punktsplan for tilbagevendende uddannelse. Der er derfor brug for veluddannede voksenundervisere, inden for alle voksenuddannelsesområder.

Voksenunderviserens opgaver er alsidige. De består i undervisning, vejledning, planlægning og koordinering.

Voksenunderviseren skal kunne samarbejde bredt, kommunikere og have både social indsigt og opmærksomhed. Derudover fordres viden om voksnes udvikling og arbejds- og uddannelsesvilkår, som forudsætninger for at løse disse opgaver.

Uddannelsen til voksenunderviser

har som mål at kvalificere deltagerne generelt til undervisning og formidling i forhold til voksne på alle disse områder. Derudover kvalificerer den specielt til de uddannelsesområder, som den enkelte studerende har særlige forudsætninger for og interesse i. Ifølge Uddannelsesbekendtgørelsen er Voksenunderviseruddannelsens fire overordnede formål, at den studerende tilegner sig

- indsigt i voksenpædagogisk teori og praksis*
 - forudsætninger for at varetage, begrunde og udvikle voksenundervisning og anden voksenpædagogisk praksis*
 - personlig udvikling gennem selvstændigt arbejde, deltagelse og medansvar*
 - forudsætninger for videreuddannelse indenfor voksenpædagogik*
- Grundlaget for Voksenunderviseruddannelsen ved Haslev Seminarium er Lov om Åben Uddannelse (Lov nr. 508 af 30. juni 1993) og Bekendtgørelsen om uddannelse af voksenundervisere (nr. 750 af 13. september 1995). På Haslev Seminarium hører ud-*

dannelsen til under efteruddannelseslederens område.

På baggrund af dette lovgrundlag har vi løbende udviklet vores egen lokale studieordning for Voksenunderviseruddannelsen, hvor studiets indhold, struktur og nærmere tilrettelæggelse er meget udførligt beskrevet.

Optagelsesbetingelser og forudsætninger

Uddannelsen er åben for studerende, der har en faglig uddannelse i forvejen, hvilket f.eks. kan betyde en håndværksmæssig uddannelse som snedker, tømrer, mekaniker eller en kontorfaglig uddannelse, en mellem-lang uddannelse som pædagog, sygeplejerske, lærer eller en egentlig lang videregående uddannelse som f.eks. cand.mag. Derudover skal deltagerne have en forudgående erfaring med undervisning, formidling eller vejledning i forhold til voksne eller på anden måde have kendskab til voksenuddannelsesområdet. Erfaringsmæssigt kræver uddannelsen temmelig gode læse- og skrivefærdigheder, idet der er megen læsning og skrivning, samt stor grad af selvstudium, undervejs i forløbet. Dette krav kan især være svært at honorere for de af vores studerende, der ikke har været i skole eller under uddannelse i de sidste mange år eller de, der

aldrig har været særlig læsevante. Som det fremgår af ovenstående krav, optages der studerende med vidt forskellige forudsætninger på uddannelsen, hvilket kræver en stor grad af differentiering fra lærernes side i tilrettelæggelsen af undervisningen og vejledningen.

Voksenunderviseruddannelsen henvender sig således til voksne, der underviser eller påtænker at undervise voksne i det fag, som de i forvejen har en uddannelse i.

For at blive optaget forudsættes en faglig kompetence og en grundlæggende voksenpædagogisk viden og/eller erfaring, idet undervisningen bygger på disse erfaringer og denne viden.

Der er tale om et intensivt etårigt fuldtidsstudium, hvilket indebærer, at det nærmest er umuligt at have erhvervsarbejde samtidig.

Voksenunderviseruddannelsen er kompetencegivende – og den giver f.eks. merit for pædagogikum ved erhvervsskolerne. Ved konkret vurdering i Undervisningsministeriet i de enkelte tilfælde vil den også kunne give merit i forhold til pædagogikum på gymnasierne og handelsskolerne. I løbet af den første tid springer der erfaringsmæssigt hvert år nogle studerende fra, som enten har for svage forudsætninger fagligt, eller som finder det for

svært at honorere kravene om stor grad af selvstændighed i forhold til at prioritere og arbejde med studiet. Vi forsøger at oplyse kvalificeret om studiet både via foldere og på introduktionsmøder for at undgå, at for mange på grund af mangelfuld information fejlagtigt starter på et »forkert« studium. En egentlig studievejledende samtale med hver eneste ansøger ville være ønskelig, men er svært at gennemføre i den nuværende struktur.

Uddannelsens indhold og struktur

Vi lægger meget meget vægt på, at forløbet ud over at være på et højt fagligt niveau er personligt udviklende, så den enkelte studerende på også dette område oplever et stort udbytte af studiet. Selve forløbet er opdelt i en 1. del og 2. del med evaluering og bedømmelse (eksamen) efter hver del, således at 1. del skal bestås, før man kan fortsætte på 2. del, som også skal bestås, før man kan få sit eksamensbevis. Uddannelsen omfatter fagområderne pædagogik, didaktik, psykologi, sociologi, forsøgs- og udviklingsarbejde, samt praktik i 8 uger.

I forløbet arbejdes med fagdelt undervisning, tværfaglige forløb, workshops og øvelsesprægede forløb, og der indgår forskellige og afvekslende arbejds-

former som oplæg, gruppearbejder, øvelser, projektarbejder, arbejde i studie- og praktikgrupper, deltagerfremlæggelser, logbogsskrivning og udarbejdelse af skriftlige opgaver.

Der er som ved andre studier ikke noget fast pensum, men lærerne anbefaler løbende relevant litteratur, som den studerende kan vælge ud fra og fordybe sig i efter forudsætninger og lyst.

Praktikken

Som kommende voksenunderviser er det vigtigt at kunne arbejde i team, så arbejdsformerne under hele studiet fordrer lyst og vilje til et åbent og forpligtende samarbejde mellem deltagerne på holdet, samt aktiv deltagelse i undervisningen og i studie- og praktikgrupper. De studerende har selv hovedansvaret for at finde praktikpladserne, som skal godkendes af lærerne. Vi har gennem årene haft kontakt med i nærheden af 100 forskellige praktiksteder fordelt over hele Sjælland. Enkelte studerende har fundet praktiksted i Jylland – og på Grønland! Lærerne besøger under hver praktikperiode det antal studerende, som det er muligt at nå rundt til.

De institutioner, der kan godkendes som praktiksteder for voksenunderviseruddannelsen, skal forestå undervisning af



Birgit Bruun.

voksne. Vore almindeligste praktiksamarbejdspartnere vil således typisk være VUC, handelsskoler, daghøjskoler, produktionsskoler, tekniske skoler osv., men vi har f.eks. også haft studerende i praktik på sprogskoler for flygtninge/indvandrede, specialskoler for hjerneskadete voksne, i et fængsel, i private virksomheders kursusafdeling og andre lidt mere specielle institutioner, hvor der foregår undervisning af voksne.

De studerende har mødepligt til praktikken.

At være studerende

De studerende har stort medansvar og medbestemmelse under uddannelsen, hvilket bl.a. betyder, at den studerende selv skal sætte sine egne personlige og faglige mål for forløbet. Der er tale om en uddannelse/ et studium (og ikke et kursus med fast indhold og pensum), der er derfor ikke mødepligt til undervisningen. Men erfaringsmæssigt kan uddannelsen kun gennemføres, hvis den studerende regel-

mæssigt møder op og deltager aktivt i undervisningen. Der er krav om udarbejdelse og aflevering af 3 obligatoriske opgaver i løbet af uddannelsen, hvoraf den sidste er en større selvvalgt projektopgave, som indgår i den endelige bedømmelse til sidst i studiet. Opgaverne kræves afleveret »maskinskrevne«, hvorfor en vis beherskelse af tekstbehandling på pc'er forudsættes – eller lyst til at lære det under studiet.

Lærerne

Lærerteamet på uddannelsen er seminarielektorerne, Tina D. Hansen, sociologi, Carla T. Jessing, pædagogik og didaktik og Birgit Bruun, psykologi og VUU-koordinator.

Derudover vil de studerende møde forskellige praktislærere og gæstelærere under forløbet. Vi er alle tre meget glade for at undervise på og løbende udvikle uddannelsen, som vi håber fortsat kan udbydes fra Haslev Seminarium. Vi vil også være parat til at gå i gang med at udbyde andre relevante uddannelser for voksne f.eks. Voksenvejlederuddannelsen, når/hvis der kan skabes mulighed herfor. Afvekslingen mellem at undervise unge lærerstuderende og erfarne voksne er en meget stor faglig udfordring, som vi kun bliver bedre undervisere af at påtage os!

Skolen i samfundet

Læreruddannelsen har fået et nyt fag

af seminarielektor Tina Düsterdich Hansen

Jeg vil i det følgende kort opridse bestemmelserne omkring faget Skolen i samfundet, for derefter at beskrive hvorledes vi i det forløbne og første år af den nye læreruddannelses ikrafttræden har grebet faget an på Haslev Seminarium. Afslutningsvis vil jeg knyttet et par kommentarer til faget og dets fortsatte udvikling.

Da den nye læreruddannelse trådte i kraft sidste efterår, havde den fået et nyt pædagogisk og tværgående fag, som sammen med kristendom/livsoplysning skal danne fælles grundlag for de studerendes møde med læreruddannelsen og folkeskolen. Fagets mål er, som det er formuleret i undervisningsministeriets bekendtgørelse, at den studerende *»tilegner sig færdighed i at anvende og perspektivere egne iagttagelser og erfaringer i forståelsen af lærerarbejdet som en pædagogisk virksomhed i en samfundsmæssig sammenhæng«* og desuden *»bliver i stand til at identificere, analysere, vurdere og diskutere væsentlige betingelser for og perspektiver i udøvelsen af*

lærerprofessionen«. Centrale kundskabs- og færdighedsområder i faget er *»skolen som institution i samfundet«* og *»skolen som organisation«* og der er i høj grad lagt op til, at de studerende skal arbejde selvstændigt med faget i tæt samarbejde med såvel seminarielærer som med-studerende. På Haslev seminarium arbejder vi ud fra følgende hovedområder:

- skolen som institution i samfundet
- skolen som organisation
- almene og specifikke læreropgaver.

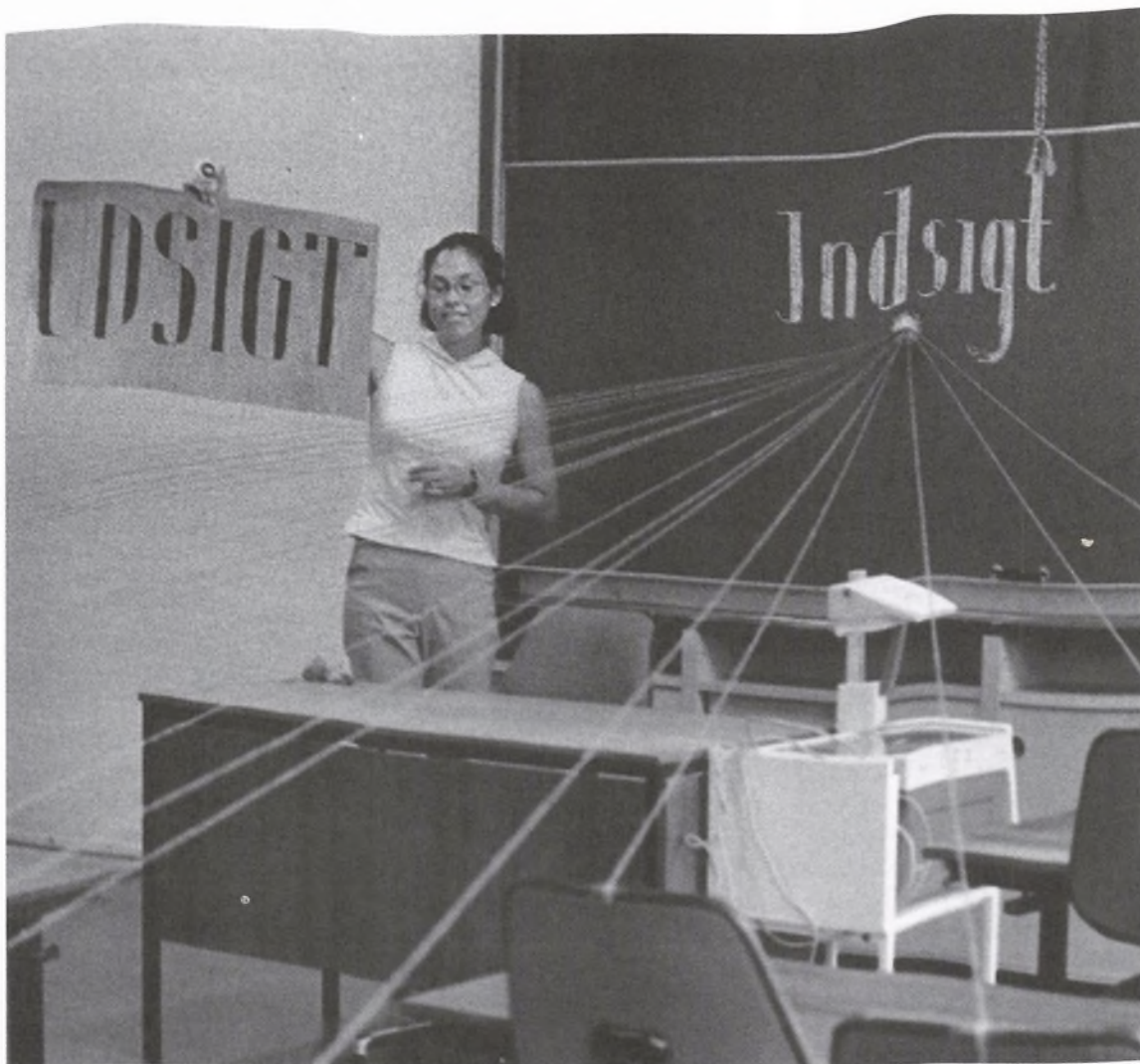
Skolen i samfundet er sammen med Kristendom/livsoplysning, Almen didaktik samt første linjefagsvalg (Matematik eller Dansk) de første fag som de studerende møder, når de begynder på uddannelsen. Faget strækker sig over de to første semestre og afsluttes med en mundtlig eksamen med udgangspunkt i en på forhånd udarbejdet synopsis. De studerende går til eksamen efter andet semester enten alene eller i grupper på max. 4 studerende.

Faget er tildelt 44 lektioner fordelt over to semestre.

På første semester indgår faget i det, der på Haslev Seminarium udgør basissemesteret. Basissemesteret er delt i tre på hinanden følgende projekt-perioder og varer fra studiets begyndelse i august til juleferien i december. Den første projekt-periode bærer overskriften *»Jeg skal være lærer«*. De studerende skal arbejde selvstændigt med en problemstilling, som skolen har. Dvs. at de skal lade sig inspirere dels af den undervisning, som de får på seminariet, dels af deres praktikoplevelser og på baggrund af det udarbejde et skriftligt projekt, som skal fremlægges for resten af holdet samt holdets lærere. Emneområder, som såvel seminariets lærere som praktikundervisere tager udgangspunkt i, er:

- undervisningens indhold
- elevernes forudsætninger
- lærerrollen
- læring.

I denne periode arbejdes der især med læreropgaver af såvel almen som specifik karakter.



Via øvelser, oplæg fra såvel studerende som lærere, diskussioner og gruppearbejde er hensigten, at de studerende får et indblik i lærerens rolle og funktion. Eksempler på projekter fra sid-

ste års miniprojekt viser, at de studerende meget hurtigt får fat på centrale problemstillinger på især det pædagogiske område. Overskrifter som: Undervisningsdifferentering,

mobning, lærerroller, at lære at lære, elevforudsætninger mm var gengangere i mange holds miniprojekter. Efter efterårsferien tilbydes de studerende et to ugers kursus,

som lærerne i det praktiskmusiske område er hovedansvarlige for. Kurset udgør basissementrets anden projektperiode. Dette skal ikke uddybes i denne artikel, men nævnes, fordi vi på Haslev Seminarium mener, at det kreative og musiske element skal fremhæves allerede fra starten af uddannelsen til folkeskolelærer. Kurset er derfor placeret centralt, og de studerende opfordres kraftigt til at melde sig til kurset, som er frivilligt. Tredje projektperiode har overskriften »Skolen set gennem fag«, som overvejende har en seminariefaglig karakter. De studerende skal fortsat lave selvstændige problemorienterede projekter, men denne gang er udgangspunktet fagene og faglige problemstillinger. Undervisningen varetages fortsat af lærere fra såvel Skolen i samfundet som Kristendom/livsoplysning, men de studerende møder nu flere af faglærerne. Nogle faglærere knyttes til de enkelte hold, hvorimod andre tilbyder workshops på tværs af årgangen. Perioden afsluttes i lighed med den første projektperiode med aflevering af et produkt samt en fælles fremlæggelse på holdene. Lærerne i faget Skolen i samfundet har i denne tredje periode samarbejdet med faglærerne, hvilket er grebet an på forskellig

vis. Dog har stort set alle arbejdet med hovedområdet: Skolen som organisation. De har kunnet arbejde med folkeskoleloven mere generelt, eksempelvis med ledelsesstruktur, med forældreindflydelse og samarbejde med andre instanser. Dette arbejde har også været bestemmende for, hvorledes lærere og studerende har arbejdet videre med faget efter basissemesterets afslutning i andet semester, hvor faget har haft fuldstændig selvstændig status i lighed med andre fag. Skolen som institution, der er det sidste hovedområde i faget, er tænkt som en samfundsfaglig og historisk perspektivering af skolens pædagogiske virke, hvor der bl.a. arbejdes med værdier og interesser i forhold til undervisningen. Med såvel elevs som lærers sociale, kulturelle og etniske baggrund og endelig med skolens demokratiske rolle og funktion i forhold til de krav og forventninger folkeskolen stilles overfor. I målet, med faget lægges der vægt på de studerendes selvstændige arbejde med de enkelte emner, medinddragelse af iagttagelser og erfaringer fra såvel praktik som anden erfaring med skolen. Som tidligere beskrevet går de studerende til eksamen i foråret. En del vælger at arbejde sammen hele året i de samme grupper fra basissement-

teret, mens andre grupper splitter sig op og vælger nye relationer.

Jeg mener, at faget er godt fag, et fag med muligheder og perspektiver i. De studerende kender folkeskolen, når de påbegynder læreruddannelsen. De fleste har selv gået i folkeskolen, nogle har børn i folkeskolen og en del har da også vikarerfaring, inden de begynder på uddannelsen. Det som uddannelsen og som faget Skolen i samfundet gerne skulle bibringe de studerende er en sund og kritisk forholden sig til ikke bare selve skolen, men også det samfund som er i og omkring skolen. De skal under deres uddannelse have lov til ind imellem at stille sig på sidelinjen og stille spørgsmål til det, der en dag måske skal være deres daglige virke. De skulle gerne få en forståelse for muligheder og begrænsninger, forstå hvorfor skolen i dag ser ud som den gør og ikke mindst en forståelse for, hvilke kræfter der virker ind på skolen. Dette kan medvirke til, at de studerende får lyst til selv udvikle og forandre skolen i fællesskab med andre, f.eks. forældre, børn, politikere og andre med en særlig interesse i skolens funktion og virke. Dette kan de ikke lære på et år, men faget, mener jeg, kan være med til at åbne for et sådant engagement.

Kristendomskundskab/Livsoplysning

– et nyt fag i læreruddannelsen

af Ejvind Nørby

Lad mig starte med en påstand, som har adresse til alle: Vi lever i en spændende tid med mange udfordringer. Jeg tænker på de mange og hastige ændringer overalt i samfundet i det sidste årti i dette årtusinde.

Det berører al undervisning og naturligvis også religionsundervisningen på alle niveauer i uddannelsessystemet. Derfor sker der virkelig mange interessante nye ting netop nu med religionsundervisningen på landets seminarier generelt og naturlig-

vis også hos os på Haslev Seminarium.

Jeg skal prøve at kridte banen op og give nogle argumenter for min påstand. Derfor siger jeg først lidt om den almenkulturelle situation og dernæst lidt om de religionspædagogiske udviklingslinier i folkeskolen. Dernæst kommer jeg ind på faget kristendomskundskab/livsoplysningens placering i den nye læreruddannelse og til sidst noget om, hvordan vi så griber det an hos os på seminariet.

Den almenkulturelle situation

Det er naturligvis en betænkelig sag at sige noget generelt om vor egen nutid. Men mange ser nogle karakteristiske udviklingstræk i Danmark her op mod årtusindskiftet - træk som i nogen grad er fælles for mange lande i Europa.

Nationalstaten og hermed »danskheden« er hårdt presset af internationale økonomiske og kulturelle strømninger. Harmoniseringen til EU er tydelig også inden for uddannelsessektoren.

De nye tiltag sker gennem de tre trendsættere: markedet, medierne og IT.

Værdidiskussionen er skærpet. Kultur- og undervisningsministeren har for nylig udtalt, at forældre og bedsteforældre må påtage sig at formidle vores kulturarv og vores værdigrundlag til børnene.

Pluralismen er en realitet. Den viser sig bl.a. som værdiforvirring – ikke mindst blandt børn og unge. Det skaber mange steder alvorlige problemer for skolens undervisning. Således viser en ny undersøgelse, at 25% af eleverne bliver mobbet.

Plurafismen er også slået igennem på det religiøse område. Nogle taler om, at vi befinder os i en tilstand, der svarer til hellenismen. For i dag er der et stort udbud på det religiøse marked, både af de gamle kendte religioner, af nye religiøse bevægelser og af alternative behandlingsformer, som ofte har religiøse overtoner.

86% af den danske befolkning er stadig medlem af folkekirken. Men en del af disse tror på rein-

Ejvind Nørby.



karnation. Den voksende individualisme bevirker, at trenden går i retning af at skabe sin egen religiøse opfattelse. Nogle bruger østlige meditations-teknikker og færdes i nye religiøse miljøer, mens de sjældent kommer i folkekirken. Samtidig spores også en mere udbredt interesse for kirken og de kirkelige handlinger.

Religionspædagogiske udviklingslinier i folkeskolen

Den pædagogiske debat og praksis i folkeskolen er i disse år præget af nogle slogans. Vi kender dem allesammen. De vigtigste er »undervisningsdifferentiering«, »ansvar for egen læring« og »kvalitet i undervisningen«. Den religionspædagogiske diskussion har naturligvis også været præget af, hvorledes disse pædagogiske teorier kan integreres i skolens religionsundervisning.

Mange steder udvikles i disse år et samarbejde mellem skole og kirke. Det skyldes dels, at kirken i stadig højere grad bliver sig sit pædagogiske ansvar bevidst og dels, at skolen er kommet over indoktrineringsforstrækelsen. Med den nye skolelov(1994) og med de nye bestemmelser for skolens kristendomsundervisning kommer skole og kirke til at stå som to ligeværdige samtalepartnere i



den religionspædagogiske diskussion. Og det kommer der en masse spændende nye tiltag ud af. Der finder en engageret debat sted om folkeskolefaget kristendomskundskab - i høj grad affødt af vor multikulturelle og internationale situation. Nogle har den opfattelse, at alle religioner burde ligestilles i faget, så kristendommen ikke får en særstilling frem for andre, som det nu er tilfældet. Modargumentet er, at eleverne må forstå vor egen religiøse tradition først og hermed få fodfæste i vor egen kultur, før de kan forstå andre opfattelser. Desuden er de andre religioner blevet en vigtig del af fagets indhold i 1994. Samtidig er etik og livsfilosofi centralt placeret som fagets første indholdsområde. Herved åbner faget sig imod det alment menneskelige som et livoplysningsfag, der beskæftiger sig med religiøse, etiske og eksistentielle spørgsmål.

Faget kristendomskundskab/livoplysning i læreruddannelsen

Sigtet med den nye læreruddannelseslov i 1997 var dels at styrke fagligheden i uddannelsen og dels at knytte tættere forbindelse mellem seminarium og folkeskole. Derfor foreslog man en kraftig reduktion af antallet af obligatoriske fællesfag og en

ændring af reglerne for valg af liniefag, så alle studerende skal vælge 4 imod tidligere 2 liniefag, så de kan være fagligt rustede til at varetage undervisning på alle niveauer i skolen. Den første udmelding fra politisk hold foreslog fjernelse af alle de fællesfag, der svarede til undervisningsfag i skolen (dansk, matematik, historie/samfundsfag, naturfag, billed- og brugskunst, idræt, musik kristendomskundskab, skrivning).

Det gav anledning til megen debat, især om kristendomskundskab. Man gjorde gældende, at kristendomskundskab og evt. historie burde fastholdes som obligatoriske fællesfag, ikke med sigte på at give de studerende undervisningskompetence i fagene, men som led i deres almene dannelse.

Slutresultatet blev en læreruddannelseslov, der omfatter obligatorisk undervisning i faget kristendomskundskab/livoplysning og i faget skolen i samfundet. Desuden skal de studerende vælge 4 liniefag. Som et af liniefagene skal vælges dansk eller matematik.

For det religionsfaglige område blev resultatet altså, at der fortsat er to fag i læreruddannelsen med religionsfagligt indhold: fællesfaget kristendomskundskab/livoplysning og liniefaget

kristendomskundskab/religion. Jeg vil især opholde mig ved det nye fællesfag. Det er nyt i to henseender. For det første er det et almentdannende kulturorienteringsfag, der handler om individuel og kulturel identitet. For det andet omfatter det ikke fagdidaktik i relation til skolens undervisningsvirksomhed, da fagbegrundelsen er de lærerstudenteres almene dannelse. Der var fra starten stor diskussion om fagets indhold. Under inspiration fra Norge opererede man en tid lang med et forslag om at kalde faget »livssynsorientering«. Men med tiden vandt det mere grundtvigsk/danske »livsoplysning« frem. Diskussionerne kom herefter til at dreje sig om faget skulle hedde livsoplysning/kristendomskundskab efter kristendomskundskab/livsoplysning. Man enedes omsider om sidstnævnte fagbetegnelse.

I lovbemærkningerne står der følgende om fagets indhold: »Faget omfatter kristendommens baggrund og tilblivelse, dens historiske og nutidige fremtrædelsesformer samt kristendommens betydning for den kulturelle og samfundsmæssige idedannelse, især med vægt på danske forhold.

Udvalgte andre religioner såvel som den europæiske humanistiske tradition behandles, og der

arbejdes endvidere med livsfilosofiske spørgsmål og med forholdet mellem religion og etik«. Slutresultatet på diskussionen om fagbeskrivelsen kan ses i undervisningsministeriets bekendtgørelse af 19. juni 1998. Her står følgende om fagets mål og centrale kundskabs- og færdighedsområder:

Mål

Målet er, at den studerende tilegner sig:

- Indsigt i kristendommens betydning for værdigrundlaget i europæisk og dansk kultur:
- Kendskab til andre religioner og livsopfattelser, som har spillet og spiller en væsentlig rolle i vor kulturkreds.
- Grundlag for at indgå i samtale om religiøse og etiske spørgsmål i åbenhed og med respekt for mennesker med andre opfattelser.
- Grundlag for at samtale og samarbejde med forældre og myndigheder om skolens arbejde med dannelses- og værdispørgsmål.

Centrale kundskabs- og færdighedsområder

1. Kristendommens baggrund og tilblivelse.
2. Kristendommens egenart og fremtrædelsesformer, dens betydning for kulturel og samfundsmæssig idedannelse

med vægt på danske forhold.

3. Renæssancens og reformationens nye verdens- og menneskesyn.
4. Den europæiske humanistiske tradition, herunder oplysnings- og menneskerettighedsideer.
5. Folkelige bevægelers betydning for dansk kultur og livsforståelse.
6. Grundlæggende træk i andre religioner, der har vundet udbredelse inden for den europæiske kulturkreds.
7. Analyse og tolkning af tekster og andet kildemateriale.
8. Filosofiske spørgsmål vedrørende eksistensforståelse, værdier og etik, herunder forholdet mellem mytisk og rationelt sprog. Formulering og drøftelse af spørgsmål, som er vigtige for børn og unge.
9. Formulering og drøftelse af problemstillinger om opdragelses- og værdispørgsmål i skolen, herunder faglige og pædagogiske udfordringer, der udspringer af mødet mellem den af kristendommen prægede danske kultur og mennesker med en anden religiøs og kulturel baggrund.

Kristendomskundskab/ livsoplysning på Haslev Seminarium

På det enkelte seminarium udmøntes bekendtgørelsens bestem-

melser i de lokale studieordninger. Hos os har vi valgt at præsentere fagets indhold og hovedområder således:

Haslev Seminariums bestemmelser for faget kristendomskundskab/livsoplysning

Indhold og hovedområder:

- *Hermeneutik*

Hermeneutik er fortolkningslære dvs. refleksion over forståelsesprocesser og metoder. Herunder afklares religions- og kulturbegrebet.

- *Kulturmøde*

Vi arbejder med muligheder og problemfelter i kulturmødet i samfund og skole. Der lægges særlig vægt på religionens betydning for identitetsdannelsen.

- *Idéhistorie*

Vi arbejder med teologi, filosofi og moralfilosofi fra renæssance til nutid i europæisk og dansk kultur.

- *Religion*

Vi arbejder med kristendommen, islam og evt. andre religioner eller religiøse strømninger. Hovedvægten lægges på kristendommen.

Faget er obligatorisk for alle lærerstuderende på første årgang.

I øjeblikket optager vi 7 nye hold om året. Hvert hold får 4 timers undervisning om ugen det første år i faget.

På seminariet bruger vi mange kræfter på at give de nye stude-

rende en god studiestart, så de straks bliver opmærksomme på, at det er en læreruddannelse, de har valgt. Vi lægger stor vægt på at knytte tæt forbindelse mellem seminarium og folkeskole. Derfor arbejder vi i første semester(basissemestret) med projektorienteret undervisning i et samspil mellem seminarieundervisning og praktik på skolerne. Vi har dels et miniprojekt med hovedtema: Jeg skal være lærer. Og et maxiprojekt med hovedtema: Skolen set gennem fag.

Der er knyttet et lærerteam til hvert af de 7 hold. Lærerteamet består af 4 seminarielærere, som repræsenterer de 4 fag: kristendomskundskab/livsoplysning, skolen i samfundet, almen didaktik og dansk eller matematik.

Kristendomskundskab/livsoplysningslærerne søger naturligvis at tilrettelægge indhold og arbejdsformer i faget således, at der er sammenhæng til projektarbejdet i basissemestrets mini- og maxiprojekt. Men det afhænger i høj grad af diskussionerne i lærerteamet, hvad vi tager fat på i starten. Fagets ind-

hold giver gode muligheder for at indgå i forskellige projekter. I ét lærerteam vil det være naturligt at fokusere på kulturmødeproblematikken, i et andet team på idehistorie.

I andet semester tilrettelægges undervisningen under hensyntagen til synopsisarbejdet. De studerende går nemlig hver for sig eller i grupper på 2 eller 3 op til en såkaldt synopsiseksamen, der indebærer, at de(n) studerende alene eller i grupper eksamineres i fagets indhold med udgangspunkt i et kort skriftligt eksamensoplæg (en synopsis) over et emne valgt af de(n) studerende og godkendt af læreren. Det fremgår af ovenstående, at læreren i høj grad fungerer som vejleder i studieprocessen. Personligt befinder jeg mig godt med den lærerrolle. Det er både en faglig udfordring og tit en berigende oplevelse at samtale med vidt forskellige studiegrupper om deres begrundelser for emnevalg, problemformuleringer, emneafgrænsning, litteratursøgning etc.

Vi har som bekendt lige fået en ny læreruddannelse. Hvad jeg her har skrevet om vort nye fag

kristendomskundskab/livsoplysning bygger altså kun på erfaringer fra 1 års undervisning. Vi har naturligvis været ret spændte på, hvordan de studerende ville tage imod det nye fag? Ville de måske drage den konklusion, at nu så de ingen grund til at vælge kristendomskundskab/religion som liniefag, når de lige havde gennemført det første års obligatoriske forløb i fællesfaget kristendomskundskab/livsoplysning. Man kunne altså frygte, at det nye fag på første årgang som en boomerang ville skabe problemer for liniefaget kristendomskundskab/religion, som alene er giver undervisningskompetence i skolen.

Men det viste sig, at der var over 40 studerende, som valgte kristendomskundskab/religion som 1 af deres 4 liniefag. Vi ved naturligvis ikke, om den tendens vil holde fremover. Det er dog et faktum, at vi på Haslev Seminarium for første gang nogensinde kan starte to nye liniehold i kristendomskundskab/religion nytår 2000.

At være ny i folkeskolen

af lærer Helle Nielsen

Helle Nielsen er 26 år, hun afsluttede i '98 lærereksamen på Haslev seminarium.

Hun fortæller om sig selv og om, hvordan det er at komme ud i folkeskolen efter en 4-årig uddannelse på seminariet.

Jeg startede med 10 års skolegang på Valdemarskolen i Ringsted, det er en skole med ca. 600 elever og 60 lærere. Da jeg afsluttede 10. klasse, tog jeg et 1 år på Ringsted Handelsskole. Jeg havde på det tidspunkt ikke nogen planer for, hvad jeg ville være. Heldigvis for mig var HF uddannelsen blevet en ungdomsudannelse, som jeg påbegyndte i sommeren 91 og afsluttede i 93.

I en alder af 20 år, var jeg stadig i tvivl om, hvad jeg kunne tænke mig, at lave i fremtiden. Jeg besluttede mig for, at jeg ikke ville starte på nogen uddannelse, før jeg vidste, hvad jeg ville. Så jeg begyndte derfor at søge på forskellige erhverv.

Jeg søgte bl.a. på en lærervikarstilling på Dagmarskolen i Ringsted, som jeg især i dag glæder mig over jeg fik. Mit job bestod udelukkende i, at tage vikartimer i alle fag og på alle klassetrin. Det må siges at være en udfordring. Da jeg havde været lærervikar i et år, besluttede jeg mig for at søge på lærerseminariet, hvor jeg blev optaget sommeren 94.

På min årgang startede der 5 hold, på hver ca. 30 studerende, hvoraf det ene hold var en international klasse, som især skulle koncentrere sig om folkeskolen uden for de danske grænser. Seminariet havde en forøgelse på ca. 60 studerende det år, det må jo siges, at være meget godt, når man på det tidspunkt havde lærermangel i folkeskolen.

Jeg kan huske, der var stor bekymring for, hvor alle de studerende skulle være. Det var især et problem med lokalerne, men jeg må sige, det klarede seminariet meget godt. Jeg havde ingen fornemmelse af, at de studerende led under lokaleforhol-

dene. Men da man året efter skulle øge elevantallet igen, blev der tale om pladsmangel, og nu var man ikke længere i stand til, at rokere rundt. Der skulle bruges penge, men hvor skulle de penge komme fra, og man vidste man ikke kunne tilfredsstille alle de studerende. Jeg kunne godt have brugt nogle bedre forhold, men alt taget i betragtning, har det alligevel været en god studietid. Men det jeg kan frygte er fremtiden. Seminariets nuværende rammer vil ikke kunne bære flere studerende, medmindre lokaleforholdene bliver lavet bedre. Hvis vi kræver bedre lærere i folkeskolen, må de også kunne kræve nogle optimale uddannelsesforhold.

Hvad lære man på seminariet?

Jeg synes, jeg har lært meget, både fagligt og personligt. Hvis man spurgte mig, hvad jeg synes om læreruddannelsen, ville jeg sige, den har mange gode sider, men den har også nogle dårlige, som virkelig burde laves om, hvis den skal bruges op-



timalt. Jeg mener, at uddannelsen har givet mig en god faglig baggrund, hvor jeg har lært en masse metoder og ideer til, hvordan man måske kan fange eleverne i skolen. Problemet er bare at mange af de gode ideer

og metoder kommer fra lærere, der aldrig selv har sat deres ben i folkeskolen, andet end da de selv gik der som elever. Jeg har tit diskuteret med andre studerende om, hvordan et seminarium der gerne vil følge med i ud-

viklingen, kan være interesseret i at have lærere, der aldrig har været i kontakt med folkeskolen og dens elever. Det kan da ikke være optimalt at køre en så vigtig uddannelse på denne måde, og slet ikke når man ser, hvor

stor en udvikling der har været inden for folkeskoleområdet de senere år.

Seminarieret i forhold til folkeskolen

Når man går på lærerseminariet har man nogle praktikperioder, som er på 3-4 uger ad gangen.

Man har på 4 år ca. 20 ugers alm. praktik og 3 ugers alternativ praktik, hvor man må vælge en anden lærergerning end den i folkeskolen. Praktikken er tit blevet diskuteret på seminarieret, da de studerende har været meget utilfredse med varigheden og selve oplevelsen af at være ude i folkeskolen. Diskussionen går på, om folkeskolen og seminarieret arbejder i samme retning. Her er der nok mange, der vil mene, at det gør de ikke. Problemerne opstår som nævnt tit i praktikperioderne, hvor man regner med man skal ud, at prøve alle de gode ideer af, man har lært på seminarieret, men nej, det kan man godt glemme alt om. For det første, er der mange der tror, man bare kan komme med sin egen planlægning for undervisningen i de 3 uger, man skal undervise, men sådan er virkeligheden bare ikke. En lærer starter altid året med at lave en årsplan, så de fleste lærere vil helst have praktikanterne følger den. Der må i

hvert fald ikke være for mange afvigelse. Jeg var selv en af dem der blev lidt irriteret over det, for nu havde man jo rigtig regnet med, man skulle afprøve noget af det, man havde lært.

Nu, hvor jeg selv er blevet lærer, kan jeg godt sætte mig ind i dette problem, både fra lærerens og praktikantens side. Der er mange ting der først går op for en, når man bliver lærer.

Jeg tror, en af de største forskelle mellem folkeskolen og seminarieret er, at vi på seminarieret får en opfattelse af, at børnene bare sidder på deres pladser, og alle er parat til indlæring. Jeg tror, vi skal regne med, som udviklingen er skredet frem de senere år, at tingene ikke helt er så lyserøde, som vi nok kunne ønske dem. Jeg mener bestemt ikke, at dette skal få os til at tænke mere negativt, vi skal derimod bruge det til noget positivt, og det gør vi vel bedst ved at erkende problemerne. Man må på seminarierne være lidt mere realistiske over for det, der sker i folkeskolen. Et sted, de i hvert fald kunne starte, var ved ansættelserne af deres lærere. Med det mener jeg, vi kan ikke have lærere, der overhovedet ikke har en personlig kontakt til folkeskolen. Når vi vender hjem fra vores praktik, er det vigtigt at have læreren med i en diskussion, ellers er der intet formål med den, da vi

har brug for en, der kan komme med nogle lærererfaringer. Hvis der var penge og mulighed for at lave praktikken længere, måske et halvt år ligesom pædagogerne, så ville jeg tro, det kunne forandre manges oplevelser af og forventninger til folkeskolen. Man ville måske også få lærere, der var mere sikre på, at det er det de vil, netop fordi de har mødt nogle af de overraskelser, der kan komme. Jeg har en fornemmelse af, når de nyuddannede lærere kommer ud og oplever det virkelige lærerjob, bliver nogle så overraskede, at de stopper efter kort tid, og det er jo ikke særlig smart, når vi har en stor mangel på lærere. Jeg synes seminarieret giver os falske forhåbninger, når de fortæller os, om alle de gode materialer, man efterhånden kan benytte sig af, men de glemmer bare, at alle disse materialer koster penge, og de penge har folkeskolerne ikke, så man bliver nødt til, at regne med, der ikke er ret meget. Til slut vil jeg sige, jeg tror den nye læreruddannelse vil komme til gavn både for den enkelte lærer, men også for folkeskolen, når man nu har muligheden for at få 4 liniefag i stedet for 2. Det gør den enkelte lærer mere alsidig, og det må siges at være positivt.

Kollegiet set i bakspejlet

af tidligere vicevært på Seminariets Kollegium Walther Larsen

Fra det nye skoleårs start i aug. 1969 kunne Seminaret præsentere et nyt og flot kollegium til indflytning for den nye årgang af elever der skulle begynde på seminariet.

Kapaciteten var på 102 værelser, 2 lejligheder og en kantine til brug for hele seminariet. Værelserne var ikke store, men lejen var rimelig, og desuden fandtes gode faciliteter på kollegiet til fri afbenyttelse for lejerne, såvel vaskerum – baderum –

Walther Larsen.



køkken og opholdsstue som dejligt gårdareal m.m.

Kollegiet var opdelt i 2 langfløje med stue og 1. sal. Desuden 2 endefløje, således at bygningerne dannede et rektangulært lukket byggeri med atriumgård med heri enkel beplantning af træer og små bede med høj græsart samt stort vandspejl placeret i nordlige ende af gården tæt ved kantine.

NB.: Dette til orientering for elever udgået før 1969 og som ikke har været der siden.

Man søgte hertil en vicevært til sept. men var lidt sent ude med annonceringen, så da jeg/undertegnede blandt ansøgerne blev udvalgt, fik jeg frist til okt. for tiltrædelse. Jeg havde på det tidspunkt en lille snedkervirksomhed i Kbh. som måtte afvikles til anden side hurtigst muligt.

Så kom dagen da indflytningen fandt sted. Det viste sig særdeles vanskeligt på grund af tilkørselsforholdene, da nærmeste sted for parkering af flyttebilen lå i betydelig afstand fra lejligheden, så alt måtte bæres eller

køres på en lille trækvogn dertil. Da alt endelig var indendøre og en delvis udpakning af det nødvendige foretaget, satte vi os for at slappe lidt af efter en lang og travl dag.

Det var blevet sent, og kollegiets indgange var lukket iflg. reglementet kl. 22.00. Da kom der pludselig en ung mand ind i stuen fra bagdøren og bad om vi ikke ville flytte os lidt så han kunne komme forbi. Forbavset bad jeg om en forklaring på den overraskende entre. Jo han mente, da dørene de andre steder var låst, kunne han prøve her, hvor der jo også viste sig at være åbent. Han skulle bruge en bog han var lovet at måtte låne af en af beboerne. Jeg fortalte så, hvem jeg var – at vi lige var flyttet ind og regnede med at bo her et godt stykke tid fremover, hvorefter jeg lod ham passere igennem. Da vi så ville gå til ro og låse den omtalte dør, viste det sig, at låsen ikke var monteret færdig. Dette blev dog hurtigt ordnet efter henvendelse til den ansvarlige arkitekt dagen derpå. Vi havde i mellemti-

den ikke flere oplevelser af lignende tilfælde.

Det var jo med stor spænding jeg gik i gang med det nye job. For selv om jeg på frivillig basis havde haft en del med børne- og ungdomsarbejde at gøre var dette noget helt andet. Det viste sig jo også hurtigt at det ikke var uden problemer. Det var nu heller ikke sagen at komme som vicevært et par måneder efter beboerne, der mere fulgte egne uskrevne regler og love end dem husordenen bød på dem rette sig efter.

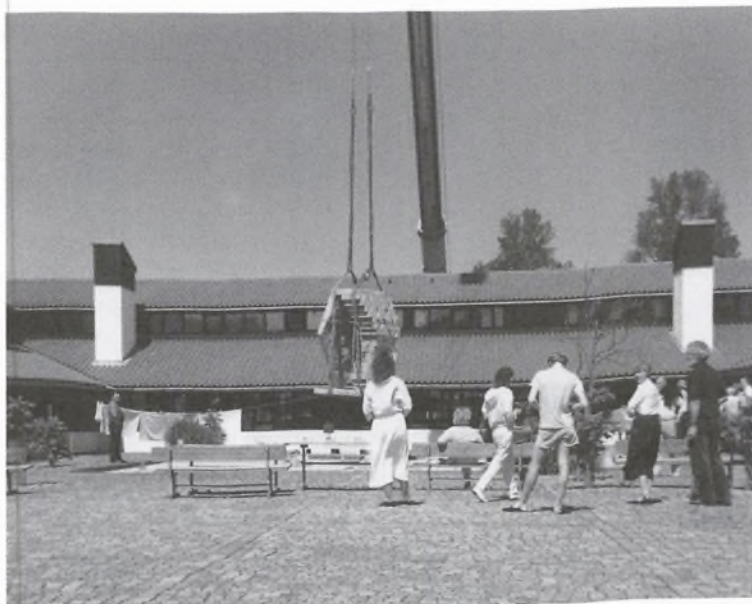
Fra begyndelsen var kun 3/4 af kollegiet beboet. Det var jo forbeholdt stud. fra sem., dog med enkelte HF stud., da der var ledi-

ge værelser nok fra starten af. Man håbede og regnede jo med, det ændrede sig ret hurtigt. Drengene og pigerne boede i hver sin fløj med en kantine i den ene endefløj og viceværtboligen i den anden, hvorved disse udgjorde adskillelsen af værelserne for kønnene. Der var selvfølgelig nære forbindelser og megen valfart over gårdspladsen fra den ene fløj til den anden og omvendt, hvilket jo var meget naturligt. Dog var det iflg. husordenen ikke tilladt at opholde sig på værelse hos modsat køn efter kl. 23.30 hvilket havde skabt store diskussioner mellem beboerne og rektor Brøndbjerg, hvad de lokale avi-

ser og blade jo også nød godt af. NB.: forefindes i udklip på lokalhistorisk arkiv i huset.

På kollegiet var valgt et kollegianerråd bestående af en formand – sekretær og kasserer samt 3 køkkenformænd, hvoraf de 3 førstnævnte også dannede halvdelen af kollegiebestyrelsen sammen med rektor og 2 pers. fra seminariets forretningsudvalg. Det var den fungerende ledelse af kollegiet, der med mig som vicevært i fællesskab prøvede at få tingene til at køre så fornuftigt som muligt, og gerne med noget for at blive, da det jo gerne skulle danne et godt grundlag fremover.

Husordenen og vedtægter var alle gjort bekendt med, men enkelte punkter blev dog ændret lidt hen ad vejen. Det man mest var utilfreds med var den før omtalte 23.30 regel. Det blev dog klart fastslået fra rektor, at på dette punkt gav man sig ikke, hvorved man her ønskede at markere I.M. og seminariets grundholdning i den sag. Jeg blev dog beroliget med, at man ikke forlangte at jeg skulle kigge nøglehuller ved dørene, hvilket jeg jo også fandt ret så umuligt med et rukulåsesystem. Det var en vanskelig tid, vi fik startet på, for 68-oprøret var nok på det højeste eller deromkring. Gammel og ny skoleordning skulle gå i spænd, hvorved



nogle havde mødepligt og andre ikke. I undervisningen var man også i tvivl om, hvilke krav der skulle stilles o.s.v. og flere vadede derfor rundt og var i opposition til næsten alt og ingenting. Desuden lod det til at de allerfleste af beboerne var henvist til Haslev Seminarium efter afslag fra det ønskede og derfor ikke af fri vilje var havnet her. Alt dette bidrog selvfølgelig også til problemer, vi kunne have ønsket os foruden.

Det flg. skoleår fik en bedre start på kollegiet med fuldt hus hos pigerne. Kravene fra beboerne blev efterhånden større hvad faciliteter angik, men lejen blev til trods herfor i den første 5 års periode holdt nede på 220 kr. pr. md., men på grund af, der endnu var enkelte tomme værelser som følge af, at flere kollegianere i de første år fandt ud af at flytte ud i mindre kollektiver sammen, og varmeudgifterne var steget betydeligt, så man sig nødsaget til at hæve lejen til 250 kr. pr. md. Dette holdt dog kun et års tid, da man i 1975 måtte bebude nye forhøjelser, henholdsvis fra 1. april og pr. 1. aug. I begge tilfælde med 25 kr. pr. gang. Dette blev begrundet med, at den tilskudslov, kollegiet blev bygget og finansieret under, var ophævet og måtte derfor under en ny lov med lavere tilskud. Efter forhandlinger



med ministeriet måtte man bøje sig herfor og var som følge heraf nødt til at forhøje lejen, men for at mildne på det, overførte man 1 mill.kr. til kollegiet fra seminariets egenkapital for at klare situationen. Man begyndte her desuden også at lukke gymnasieelever og andre studerende ind samt i særlige tilfælde ikke studerende for at forbedre økonomien.

En integration på kollegiet havde længe været diskuteret og ønsket for de flestes vedkommende. Det var foreslået overfor bestyrelsen af seminariet men blevet afvist. Det tog man så op igen ved grundig forud gennemarbejdning og begrundelse for en sådan. Man havde også det paradox at måtte sige nej til ansøgninger om pigeværelser, men hvor der var enkelte tom-

me i drengeafdelingen. Mange andre gennemtænkte begrundelser førte man diplomatisk frem overfor forretningsudvalgets bestyrelse i efteråret 1976, hvorved det lykkedes at få tilsgagn om en integration, med enkelte vedtægts- og lovændringer for kollegiets beboere. Problemet var jo hovedsagelig de fælles badeforhold man var betænkelig ved, men hvor man accepterede de foreslåede løsninger. Integrationen måtte foregå gradvis, evt. ved ombytning for dem, der ønskede det, men hovedsagelig ved nyindflytninger, hvorved der efterhånden kunne blive en nogenlunde jævn fordeling af kønnene. Inden alt dette tog sin form, kan jeg ikke undlade at fortælle, hvorledes en køkkenkrig mellem grønne og gule afdeling opstod og forløb. En af drengene fra det grønne køkken kom sammen med en pige fra det gule hvor de jævnlig spiste sammen ved pigerne. Her fik man så den lyse idé at vælge ham som deres køkkenformand, hvilket han indvilgede i og satte sig som mål, at dette skulle blive et mønsterkøkken. Der blev gået til sagen med oprydning og rengøring, så drengene overfor, hvor han ellers hørte til ville blive endnu mere grønne, men af misundelse ved at se, hvor fint genboen fik det. Men i stedet for at

tage kampen op ved en konkurrence, måtte dette modarbejdes. Det begyndte med at man i natens mulm og mørke byttede køleskabene om, så drengene fik sig et par rene og nyafrimede mod at pigerne om morgenen havde et par der i høj grad trængte til en kærlig omgang. Det kunne man selvfølgelig ikke være tjent med, så det måtte hævnnes mente man. Det førte så yderligere til nye drillerier, hvorved hævn på hævn fulgte skiftevis fra det ene til det andet køkken. Dette varede i temmelig lang tid og blev så grelt, at man næsten ikke turde forlade køkkenet helt, af frygt for hvad »fjenden« kunne finde på. F.eks. var man ude for sulfo i vandkedlerne ell. lukning for vand ell. strøm, og i nattens løb fjernelse af vinduer ud mod gården fra køkkenet, gemt af vejen og først fundet efter et par dage, i et aflåst offentligt toilet ved kantine. Ja hele køkkeninventaret kunne endda helt forsvinde og blive fundet på den runde P-plads o.s.v. Dette kunne dog ikke blive ved, og ende på det fik man da også. Vi holdt et par fester om året for hele kollegiet, hvor skiftevis et af køkkenerne var ansvarlig for arrangementet, men hvor de andre opfordredes til at komme med et bidrag til underholdning. Her havde »de grønne« drenge en

overraskelse til »de gule« piger. De bad dem gå over i deres køkken hvor de ville finde noget usædvanligt. Det kan nok siges det også var. Her gik nogle høns og pillede korn der var strøet ud på køkkengulvet. Hvad skulle man så gøre ved det? Men nu skulle festen jo lige overstås. Derefter blev man så enige om at anbringe hønsene midlertidigt i badeværelset, men måtte finde ud af en bedre løsning når ny dag meldte sig. Problemet blev man jo hurtigt konfronteret med ved morgenbadet. Man enten måtte droppe ell. benytte »de røde« pigers badeværelse, hvis der da var plads. Nå – men et par æg til morgenbordet var der dog nogen der var heldige at få. Jeg lod dem selv klare problemet, da jeg havde fri-weekend og tog i vort sommerhus med familien, men da jeg kom hjem fra weekenden, fik jeg at vide, hvad der videre var sket med hønsene. Man var i fællesskab blevet enige om at stoppe med drillerierne og gå sammen om en forsoningsmiddag for begge afdelinger. Så hønsene blev slagtet, men da det var umuligt at få fat i en økse fik man klaret det ved hjælp af en hækkesaks. Fjerene blev rusket af, og hønsene blev gjort klar til suppegyderne, hvorefter man kunne invitere hinanden til en god gang høn-

sekødsuppe og hermed slutte striden i fred og fordragelighed. I efteråret 1985 fik vi en henvendelse fra Dansk Flygtningehjælp via kommunen, om der var mulighed for indkvartering af nogle palæstinensiske flygtninge for en periode, indtil de senere kunne integreres i bysamfundet.

Efter overvejelse gik vi med til at forsøge det og modtog således 8 unge mænd en aften i efteråret 1985. Det blev selvfølgelig heller ikke uden problemer både på grund af sprogvanskeligheder og deres helt anden kulturbaggrund, dog ikke være end vi senere tog andre ind, efter at de første kom ud i byen at bo, i

nogle tilfælde ved familiesammenføring.

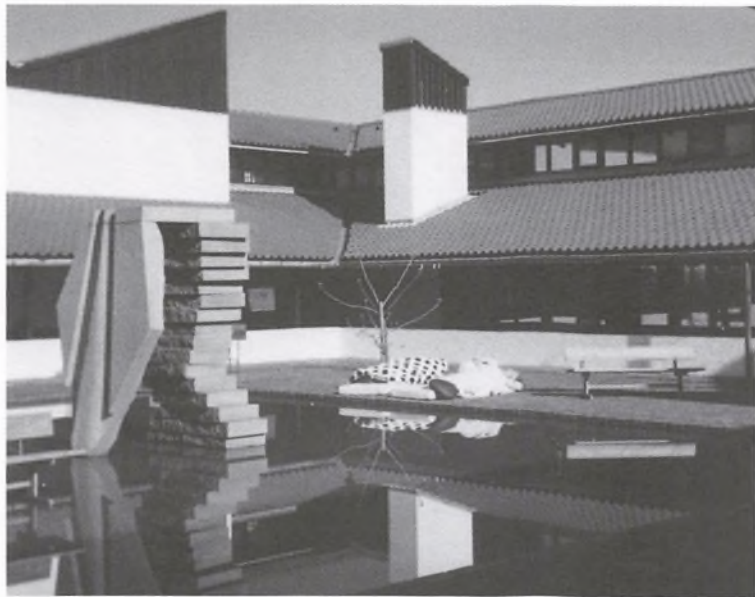
Fra kollegiets opførelse havde man en idé om en skulptur i atriumgårdens vandspejl. Dette blev dog først til virkelighed i 1989. Efter ansøgning om støtte hertil ved Statens kunsthøjester fik man et tilbud det år på en skulptur med forslag og udførelse af billedhugger Erland Knudsen Madsen, hvilket blev vel modtaget med tak af Seminariet på Kollegiets vegne. Fredag den 16. juni kl. 13.30 ville denne 7 tons tunge kolos blive hævet over nordfløjen af kollegiet ved hjælp af en dertil bestilt kran på 150 tons, som endda måtte have flere tons extra

modvægt for at svinge skulpturen de 39 m fra kranens ståsted ind over nordfløjen, og hvor det endda kneb med de sidste centimeter, iflg. måleapparatet, der viste, at grænsen var nået. Man løb dog risikoen og åndede lettet op, da kolossen stod sikkert på den dertil anviste plads i vandspejlet. (se billede heraf) NB.: Herom beskrevet i årsskrift 1988-1989. Indvielsen fandt sted ved en højtidelighed den 21. august.

I året 1991 søgte jeg min afsked fra kollegiet på grund af helbreds vanskeligheder og veg derfor pladsen for en efterfølger, der kom fra Slagelse, og som i dag er ansat på kollegiet sammen med sin kone, der er leder af kantinen.

Jeg har indtryk af, det hele nu kører som det skal. I faste rammer og med fuldt hus af studerende fra seminariet, efter de sidste års store tilgang af elever. Hermed vil jeg så slutte min beretning om de første mange år på kollegiet med mig som vicevært, hvorfra jeg i taknemmelighed mindes de mange søde unge mennesker, jeg lærte at kende, og hvor vi i vanskelige perioder sammen måtte tage det sure med det søde.

Til sidst ønsker jeg alt godt fremover for kollegiet og dets ledelse såvel som for dets lejere. Tillykke med de første 30 år.



Byen i det grønne

af tidligere lektor i billedkunst ved Haslev Seminarium Bent Schmidt

1999 blev året hvor vi definitivt mistede en af »de syv søstre«, som Haslevs uddannelsesinstitutionen er blevet kaldt.

Tabet af Haslev Teknikum er nu en kendsgerning. Skolen er lukket, og et forsøg fra Haslev Efter-

skole (den tidligere landbrugsskole) på at overtage bygningerne og lade seminariet flytte ind hos den gamle nabo mislykkedes. Som formentlig omtalt andetsteds i årsskriftet lejer Seminariet en del af lokalerne på

det tidligere Teknikum, men en endelig løsning for skolen synes ikke nært forestående.

Til gengæld har vi fået et nyt rådhus. Sådan da. Først var det en privat realskole, der måtte give op for mange der siden, da

Haslevs rådhus nr. 2.



Børge Petersens smukke
skulptur ved Haslev
Teknikum flyttes måske til
pladsen foran biblioteket.



Haslev Gymnasium blev bygget. Senere blev det Seas' administrationsbygning. Men efter Seas' nedtur overtog kommunen bygningerne på Tingvej, og nu er der indrettet byrådsal, bryllupssal og masser af nye kontorer. Borgmesteren residerer dog stadig på rådhuset i Frederiksgade, så vi har faktisk to råduse i Haslev!

Den gamle Haslev Bank i Jernbanegade, som kommunen i nogle år har anvendt til at kigge sine skatteplagede borgere efter i sømmene, står nu tom og er billigt til salg.

Til gengæld er Jernbanegades gamle Andelsmejeri, som i årevis har set miserabelt ud, nu blevet til en flot, ny bank, det pynter i gadebilledet.

En anden forbedring i Jernbanegade er undervejs: Den gamle biograf (ikke den på Sofiendalsvej, der faktisk hedder »Det ny Teater«, men Haslevs første biograf fra 1907), er ved at blive gjort i stand og få renoveret facaden, og fremover bliver det forretningslokale.

Men der sker også nybyggeri i

Haslev. De gamle boldbaner på Sofiendalsvej vil snart være omdannet til et nydeligt parcelhuskvarter, og kommunen har annonceret flittigt efter nye tilflyttere (skatteydere).

Det har faktisk givet resultat, for en række grunde på Troelstrupgårdens jorder er nu solgt, og byggeriet vil meget snart gå i gang. Et andet kommunalt initiativ har vakt en vis opmærksomhed landet over.

En række trafikale og miljømæssige spørgsmål er blevet lagt ud til borgerne.

Alle, der havde lyst og interesse, blev indbudt til at deltage i løsningen af problemerne, og mange fulgte opfordringen, så nu er der med borgernes hjælp lagt planer for de nærmeste år, og de skulle gerne medføre, at Haslev blev en endnu bedre, smukkere og sikrere by at leve i.

Nye lektorer

I det forgangne år har seminariet fået en række nye lektorer. For at blive lektorbedømt i dag skal en adjunkt skrive en større redegørelse for sin undervisning og erfaringerne med undervisningsforløbene i de første år som seminarielærer. Materialet sendes til et af Undervisningsministeriets nedsat bedømmelsesudvalg.

Efter behandlingen tager bestyrelsen stilling til, om den pågældende skal ansættes som lektor i stedet for adjunkt.

I 1998/99 har følgende fået status af lektorer:

- Tina Düsterdich Hansen
- Anne Knudsen
- Britta Felbøl
- Fie Høyrup
- Birgit Brænder
- Kaare Langkilde.

I ønskes alle tillykke med den nye værdighed.

Nyansatte

Britt Due Tiemensma

Født 1953



Student fra Haslev gymnasium (1973). Cand. mag. fra Århus universitet 1981. Derefter adjunkt ved Gedved seminarium, Kalundborg gymnasium og ekstern lektor på DLH. 1994 adjunkt ved Vordingborg statsseminarium. 1999 Lektor, ved Haslev Seminarium.

Bodil Ellegård Andersen

Født 1951



1971 student fra Haslev Gymnasium. 1975 bibliotekar fra Danmarks Biblioteksskole. 1975 vikar ved Randersegnens Biblio-

teker og Ringsted Bibliotek. 1976 ansat som børnebibliotekar ved Hvidovre Bibliotek. 1978 ansat ved Haslev Folkebibliotek. 1984-1999 bibliotekar ved Vallø Bibliotek. Fra august 1999 ansat som bibliotekar ved Haslev Seminarium/Haslev Folkebibliotek.

Merete Olsen

Født 1959



Lærereksamen fra Haslev Seminarium 1985 med engelsk og dansk som liniefag. Ansat ved Druestrup Friskole i Rønnede fra 1985-1998 og fortrinsvis undervist i fagene dansk, engelsk og billedkunst. Fra 1989-1992 kursusleder og underviser for EF sprogrejser i England. Exam. pæd. i engelsk fra DLH 1997. Optaget på cand. pæd. studiet i engelsk på DLH 1997. Fra januar 1999 timelærer i engelsk ved Haslev Seminarium.

Annette S. Gregersen

Født 1955



Uddannet fra Haslev Seminarium 1980, liniefag fransk og engelsk.

Pr. 1. august 1980 ansat på Søndre Skole i Køge, hvor jeg underviser i fransk og engelsk. Cand. pæd. i fransk, DLH 1989. Fra 1. januar 1990 tilknyttet Undervisningsministeriet – Folkeskoleafdelingen, bl.a. medlem af »Opgaveudvalg for de skriftlige prøver« samt beskikket censor i fransk på folkeskoleniveau og fra 1991 også på seminarienniveau. I årene 1994-1998 Fagkonsulent i fransk. Hovedansvarlig for udvikling af »Fransk faghæfte« samt Prøverne i fransk«. Lærebogsforfatter til bl.a. systemet »Tricolore«. Medlem af læseplansudvalg for fransk i seminariergi i 1997/ 1998. Kursusinstruktør. Pr. 1. september 1998 ph.d-studerende på RUC: afhandling om udvikling af »Interkulturel kommunikativ kompetence – *the intercultural speaker*«.

Pr. 1. januar 1999 ansat på Haslev Seminarium – fagområde fremmedsprog: fransk.

Helge Birck Pedersen

Født 1943



Læreruddannelse ved Esbjerg Seminarium med linieflagene religion og historie 1966. Statsprøvet Musikpædagog fra Vestjysk Musikkonservatorium 1972. Cand. pæd. fra Danmarks Lærerhøjskole med speciale i æstetik 1995.

Lærer ved Esbjerg kommunes skolevæsen 1966-72. Adjunkt ved Haslev Seminarium i musik 1972-82. Leder af Esbjerg kommunale Musikskole 1982-96. Uddannelseskonsulent i kulturministeriet (Statens Musikråd) 1996-99. Pr. 1. august 1999 lærer i den pædagogiske faggruppe ved Haslev Seminarium.

Per Hansen

Født 1959



1982 vikar i musik og dansk på Niels Ebbesen Skolen på Frederiksberg. 1986-91 lærer på Den Rytmiske Aftenskole. 1992 cand.mag. med musik som hovedfag og film/tv som bifag fra Københavns Universitet. 1991-99 lærer på Herlev Gymnasium. Fra august 1999 ansat som adjunkt i musik ved Haslev Seminarium.

Charlotte E. Andersen

Født 1964



Lærereksamen fra Holbæk Seminarium 1987 med matematik og geografi som liniefag. 1987-94 lærer på Helsingør Real-skole. Under 1 års orlov tog jeg exam. cand pæd. i almenpædagogik, dette er siden fulgt op med matematikmoduler på diplomuddannelsen. Fra 1995 lærer på Daastrup skole. Har altid fortrinsvis undervist i matematik. I tidsrummet 1994-98 desuden undervist i matematik på Social- og Sundhedsskolen i Greve. Siden august 1999 ansat som timelærer på Haslev Seminarium.

Mette Bruun

Født 1951



Lærereksamen fra Frederiksberg Seminarium 1975 med dansk og historie som liniefag. Ansat i Hvidovre kommune fra 1975. Undervist på Enghøjsskolen fortrinsvis i dansk, historie og specialundervisning. 1993 exam.pæd. i pædagogik ved Danmarks Lærerhøjskole. 1995 eksamineret speciallærer i sprog-talevanskeligheder og elever med svære læse-stavevanskeligheder. 1994-1999 tale-læselærere ved Pædagogisk Psykologisk Rådgivning i Hvidovre kommune. 1997-1999 timelærer på Københavns Dag- og Aftenseminarium. Siden august 1999 ansat som adjunkt i de pædagogiske fag ved Haslev Seminarium.

Jette Gottschau

Født 1948



Lærereksamen fra KDAS 1977 med biologi og hjemkundskab som liniefag. Undervist på Søndervangskolen i Glostrup 1977-96 i de fleste af folkeskolens fag. Hovedvægten har dog ligget på fire områder: hjemkundskab, biologi, specialundervisning og undervisning af tosprogede elever. Cand.pæd. i Ernæring med biokemi i 1992 og Cand. pæd. i Almen pædagogik i 1996 fra Danmarks Lærerhøjskole Ansat som timelærer ved Vordingborg Statsseminarium i 1993-95 til at forstå undervisningen i linjefaget hjemkundskab. 1996 ansat som adjunkt ved Vordingborg Statsseminarium til at undervise i de pædagogiske fag. Godkendt som lektor i pædagogik i 1998. Siden august 1999 ansat som lektor ved Haslev seminarium til at varetage undervisningen i hjemkundskab og pædagogiske fag.

Henning Nørhøj

Født 1944



1972 cand. theol. fra Københavns Universitet. Højskolelærer på Haslev udvidede Højskole indtil 1976. Dernæst adjunkt ved Haslev Seminarium til 1981. Ulønnet hjælpepræst ved Haslev og Freerslev sogne og undervisningsassistent ved Københavns Universitet. Sognepræst i Vig og Nr. Asmindrup sogne i Nordvestsjælland. Fra 1986 til 1999 forstander for Rønde Højskole og Efterskole. Desuden forfatter til en række lærebøger til folkeskolen, gymnasiet/HF, og seminariet. Fra august 1999 ansat som souschef ved Haslev Seminarium

Robert Petersen

Født 1941



Student 1960. Cand. scient. 1970 på Københavns Universitet med fysik som hovedfag og matematik som bifag. Ansat på Esbjerg gymnasium 1970-1973. Ansat på Køge gymnasium 1973-92. Hovedstilling på Uddannelses Center Østsjælland i Fakse siden 1992. Timelærer på Haslev Seminarium fra august 1999.

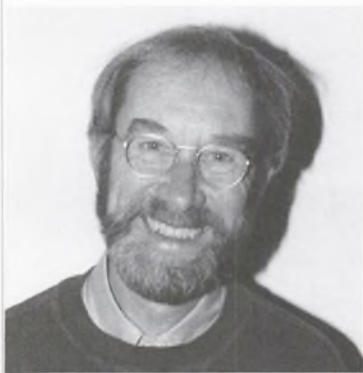
Elizabeth Bang-Nielsen



Cand.mag. i engelsk (1976) og latin (1983) fra Københavns Universitet. Pædagogikum fra Falkonergårdens Gymnasium 1977. Ansat som timelærer i engelsk på Søværnets Officersskole 1977-78 og 1977-95 på Blaagaard Statsseminarium som timelærer/adj./lektor i engelsk på læreruddannelsen og HF. Jeg har arbejdet med alvorligt syge og med gamle mennesker og er, her i 1999, midt i et kursusforløb om samarbejde og kommunikation samt to moduler af filosofi/Åbent Universitet: moderne logik & sprogfilosofi og videnskabsfilosofi. Fra august 1999 er jeg kvotaansat i engelsk på Haslev Seminarium.

Afsked med en række medarbejdere

Tale til Peter Nørfelt
af Johannes Honoré



Det er en glæde at sige noget til dig i dag. Du har så meget godt bag dig i det 39 år lange arbejde, som nu er slut, og du har så meget godt foran dig som pensionist, fordi det ikke kan blive anderledes med dig som rorførende i dit liv.

Jeg har kendt dig fra 1977, hvor jeg kom hertil som rektor og takket være min gode kollega fra Holbæk-tiden, Birgitte, straks fik en privilligeret plads som gæst i jeres hjem.

Dengang var du matematiklærer og kunne forklare mig, at alle systemer fungerer på

grundlag af aksiomer, de grundsætninger, som vi er nødt til at opstille, for overhovedet at få systemerne til at virke pålideligt. Da du snart efter blev inspektør og siden souschef, måtte jeg tit sande, hvor vigtigt det er for et systems trivsel, at aksiomerne fungerer, så man kan have tillid til dem – for deri består en del af medmenneskeligheden, at man ved, at man har noget at holde sig til, ikke for enhver pris, men som regel for at undgå kaos, og med kærlighed for at undgå bureaukrati. Og dermed er vi fra matematikken gået ind i etikken, eller også hører de nøje sammen.

Søren Kierkegaard kunne have haft dig som eksempel i hans analyse fra 1843 af etikeren i forhold til æstetikeren, men af gode grunde fandt han på assessor Vilhelm. Vilhelm vælger, at der skal være sammenhæng i livet – i stedet for Johannes Forførerens flagren efter øjeblikkets æstetiske nydelse. Vilehlm vælger ægteskabet, for ægteskabet er forpligtet sammenhæng gennem livet med at andet men-

neske og på den måde »en skole for karakteren«, – ikke i kedsommelighed, tværtom: sammen bekæmper de tomhedens fortvivlelse ved at vælge, at hengivelse og venskab i kød og sjæl skal skabe glæde og sammenhæng fra dag til dag. Derfor kysser assessor Vilhelm glad sin kone og sine børn hver dag, når han går på arbejde. For kriminalassessor Vilhelm arbejder med frejdig munterhed hver dag, ikke blot for at skaffe sit udkomme og undgå næringssorger, men også for at hjælpe retten imod uretten og derved kæmpe mod kaos. Sådanne vælger assessor Vilhelm sammenhæng og gyldighed i livet, ikke som en pligtens spidsborger, men med storborgerlig forståelse af nødvendigheden af at slå sammenhængens bro over fortvivlelse og tomhed. Jeg ved, Peter, at du kender disse betingelser af erfaring, og at du har valgt som assessor Vilhelm, fordi forpligtelsen ligger dybt i dit væsen.

Et seminarium er selvfølgelig et system, der skal være pålideligt

for alle parter, men det er sandelig også en sammenhæng med kaotiske kræfter, fordi så mange vil hver sit, og netop derfor har det været en glæde og ro at arbejde sammen med dig om administrationen, Peter, fordi du har siddet stille og roligt på dit kontor og ved de mange møder og løst så mange problemer med en lyttende og indlevende balance mellem regel og personlige hensyn. Mange i den her forsamling har kunnet glæde sig – ligesom jeg selv – over din selvfølkelige stabilitet i forpligtelse og forståelse, og over de afgørelser du lavede til fordel for os hver især og for seminariet. Du er jo sandelig ikke et menneske uden temperament, men jeg kan ikke mindes, at du har svinget voldsomt med armene i den anledning. Du har kun ladet temperametentet vise tænder, når kaoskræfterne virkelig truede, og så blev de fulgt til dørs, ikke nedgørende, men sådan, at de havde muligheden for at forstå, at her gjaldt det ikke om at dominere, men om at finde frem til retsindigheden. Og så kunne du straks efter smile igen, så modstanderen kunne blive partner. Jeg husker også nogle gange i løbet af 80'erne, hvor du og Iversen og jeg sad og drøftede virkelig vanskelige sager under seminariedskæringerne, hvor

der ikke var nogen retsindige veje, men kun rækker af dårlige muligheder, så kunne du sige med frejdig munterhed: »Jamen, når det nu er sådan, så må vi vælge at lade det og det gælde«. Og så blev det som regel sådan, og hvor det så glædede dig på din stilfærdige måde, hvis tiden viste, at den fastsættelse af, hvad der skulle gælde, så viste sig at skabe accept og ro.

Jeg vil gerne sige dig en hjertelig tak for den selvfølgeligt noble sammenhæng, som vi allesammen hver dag har kunnet regne med. Du har været som en god broder for os med retsind og kærlighed til os og til seminariet.

Og nu går du så hjemme hos Birgitte og vænner dig til, at du ikke mere skal på arbejde. Har nogen sagt, at det skulle være problemfrit, så ville det jo være forkert, men I har valgt den forpligtende sammenhæng, denne »skole for karakteren«, og vi ved, at I slår bro over det fortvivlende og med munter frimodighed søger at skabe glæderne. Og selv om du – som jeg sagde i begyndelsen er en sikker rorgænger af væsen, så kan du jo godt have brug for gode ønsker om at kunne sætte sejlene heldigt og holde den rigtige kurs under jeres videre sejlads.

Tak og held og lykke!

Tale til Lis Pedersen

af Peter Nørfelt

Kære Lis

I efteråret skulle jeg lave en oversigt til lærerrådets forretningsudvalg, så de kunne se hvilke runde fødselsdage, der var på trapperne. Jeg sad derfor og kiggede på personnumre og fandt ud af – og det er ganske vist – at du er den yngste i lærerflokket, og jeg er den ældste. Nu tillader den ældste sig at sige noget til den yngste, men jeg skal passe lidt på min rolle, for det er ikke souschefen, der siger noget, men den gamle lektor og også lidt Peter.

Jeg mødte dig første gang som lærerstuderende, da du begyndte aug. 1990 på seminariet. Tilfældigvis fik jeg det stamhold, som du gik på, i matematik, og jeg erindrere dig stadig siddende derovre til venstre. Du var der altid, og det var ikke muligt at overse dig, thi Lis skulle have helt styr på tingene, så der kom mange spørgsmål. Tag mig det ikke ilde op, det er ikke negativt ment, når jeg siger sådan, men kun udtryk for at du var meget ung, og du lærte mig på en god og fin måde noget om den usikkerhed, der kan bo i et ungt menneske. Du fik sandsynligvis lært noget matematik, men det var egentlig ikke det væsentligste, væsentligere var, hvis du fik

lært noget om tro på egne evner. Det gjorde du i løbet af dine studieår, men som sagt du lærte også mig noget.

Nu er det lidt Peter, der siger noget.

Efter 1. årgang fortsatte du med at vise mig stor tillid ved at bede om mit råd eller mit syn på mange forskellige spørgsmål, dels af seminariemæssig art men også af mere privat art. Det fortsatte efter at du var blevet kollega med Birgitte og mig, og din trofasthed over for os var stor, specielt i det vanskelige år 1997. Jeg ved, Birgitte er bag mig, når jeg siger dette.

Efter aftale med Mette Marie bringer den gamle lektor dig lærerrådets hilsen. Du forlader seminariet, hvor du med stor finfølelse mestrede den vanskelige overgang fra at være studerende til at være ansat. Du forlader os ikke, fordi du røgtede jobbet skidt, nej det har du altid varetaget til seminariets store tilfredshed. Faktisk har vi været lidt stolte over at have en så ung og så kompetent skrivelærer knyttet til os. Du forlader os simpelthen på grund af overgang til en ny lov. Du skal ikke savne os, der er en stor og spændende verden uden for Haslev Seminarium, og vi ønsker dig al mulig god vind i dit nye job. Jeg skal give dig, to ting.

Fra lærerrådet noget du selv kan

realisere til gavn for dit hjem. Fra Peter og Birgitte en konkret lille ting, som du kan bruge, når nostalgien griber dig. Så kan du sidde og se ind i stearinlyset og sige: Il sont passé les jours de fêtes.

Tale til Jan Faurschou Hviid af Peter Nørfelt



Kære Jan

Det er faldet i min lod at skulle sige noget til dig på kollegernes vegne i anledning af din afgang. Jeg tror, at venlige kolleger har bedt mig om det uden at kende til sammenhængen i vores situationer, at både din og min afskedsansøgning blev behandlet på samme møde i bestyrelsens forretningsudvalg. Hvad skal man sige til Jan, der er et genert menneske, som jeg for alt i verden ikke ønsker at genere. Du dækker dig bag en finurlighedens maske med skæve vinkler på mange ting. Du

opfinder på stedet nye ord eller endog nye sprog. Pludselig kommer et ord, man aldrig har hørt før, og man tænker: Hvad mon det betyder? Men så kommer Helles kommentar Årh, hold nu op Jan. Så er man klar over, det hele er gas, finurlighed. Eller vi kan tænke på den grusomme historie, som jeg ganske vist ikke selv har oplevet men kun fået fortalt, hvor du under studieturen til Portugal slog flere kolleger med rædsel ved din fortælling om springskorpioner.

Vel, det er den finurlige side af dig, men man må ikke glemme, at den bygger på en dyb viden om og indsigt i sprog. Du er et sprogmenneske par excellence, og hvis vi ikke vidste det i forvejen, så opdagede vi det, da du gav os et lille kursus i engelsk. Det var en nydelse at høre dig fortælle. Desværre var jeg en dårlig elev, der holdt op i utide, men det var så sandelig ikke din skyld. I seminariets administration har vi trukket på din sproglige kompetence, så du nærmest er blevet seminariets husoversætter.

Dit faglige engagement er stort. Du har i mange år markeret dig blandt seminariernes fransklærere ved at være medlem af opgavekommissionen, og du har sikkert også markeret dig på andre måder, som jeg ikke har

kendskab til. Du har kæmpet for at holde den faglige fane højt, og du har haft det bedst, når du var sammen med dine studerende i dit lille lokale for enden af E-gangen. Og når jeg understreger samværet med dine studerende, så siger jeg samtidig indirekte noget om din holdning til andre sider af seminarielærerarbejdet. Jeg tænker på din dybe afsky for møder – specielt lærerrådsmøder. Du er trofast kommet til dem gennem mange år, men det er dybt imponerende, at du vist aldrig har sagt noget i en debat i lærerrådet. Andre inklusive jeg selv taler i tide og utide, men Jan tav! Også i de mange år hvor vi kæmpede for eksistensen, og hvor tingene kunne slå gnister. Du havde din mening, det kunne man se på dig, det kunne boble og syde i dig, men du sagde ikke noget. Det er sjældent, man møder så stort et temperament, der er så tavst.

Men kære Jan, nu kan du lægge alt dette bag dig. Nu begynder et nyt liv med en ny overskrift. Min kære hustru har været så sød at finde den overskrift for mig. Det bliver ikke et Kong Futses citat men et citat fra Augustins Bekendelser. Det er taget fra Robertson Davies roman De oprørske Engle.

Conloqui et conridere et vicissim benevole obsequi, simul leger li-

bros dulciloquos, simul nugari et simul honestari.

At samtale og skæmte og gøre hinanden gensidige tjenester, læse velskrevne bøger sammen, at pjanke sammen og nære omsorg for hverandre.

Det er en god overskrift for et nyt livsafsnit. Lykke til!

Bjarne Brems

Blev ansat på seminariet i 1996. Efter 2 år ville han prøve kræfter med et selvstændigt lydfirma. Han tog sin afsked i 1999. Det blev en kort periode med Bjarne Brems. Han fik sat sit præg på bands, kor og hele det elektroniske område i musikken. Hans firma kører godt nu. Tak for de få år.

Torben Andersen



Blev ansat på Haslev Seminari-

um i 1971. Han har undervist i de pædagogiske fag. Mange tidligere studerende vil huske Torben Andersen for de voksenpædagogiske kurser og for en undervisningsform, som provokerede. Torben Andersen ville have andre til at tænke længe før det blev »moderne« med refleksion. Han blev pensioneret i 1999. Gennem mange år var Torben Andersen lærernes tillidsrepræsentant.

Carl Erik Berg



Blev ansat på Haslev Seminarium i 1974. Han har undervist i kemi, naturfag og beslægtede områder. En overgang var der ikke mange timer på seminariet, så han blev »lånt ud« til Danmarks Lærerhøjskole og Blågård Statsseminarium. De sidste par år var Carl Erik Berg lærernes tillidsrepræsentant. Han blev pensioneret i 1999.

Jubilæumstale til Ejvind Nørby

– i anledning af 25 års ansættelse ved Haslev Seminarium

af Peter Nørfelt

Du kom til Haslev Seminarium i marts 1974 som ret ung kandidat, men med nogen undervisnings erfaring fra Århus Seminarium og Århus Universitet. Du medbragte en fin teologisk embedseksamen, kan jeg hilse og sige, og jeg tager næppe nogen fejl, når jeg antager, at det har været en ting, der vejede tungt hos rektor Brondbjerg i din ansættelsessituation. Alle, der har kendt rektor Brondbjerg, vidste, at han lagde uhyre vægt på faglig soliditet.

Da du kom til seminariet, hav-

Ejvind Nørby.



de jeg selv været der i 14 år, og jeg husker disse år: 70-erne, som gode år på det kollegiale felt. Starten må have været hovedkulds for dig, idet du skulle afløse Elisabeth Uldall, der forlod os midt i undervisningsåret til fordel for en præstestilling. Den 1.8.1974 starter dit første hele undervisningsår, og vi bliver det år alle, lærere og studerende, modtaget af rektor Brondbjerg med en tale ud fra Løgstrups bog: Norm og spontanitet. Det er godt at tænke på i betragtning af, at du altid har været optaget af Løgstrups tanker. Velkomsttalen må have passet dig godt, antager jeg. Brondbjerg taler om glæde som grundstemning og citerer Løgstrup: Glæde er at være optaget af, hvad der omgiver os og kommer til os, og lade sanser og sind leve af det. Jeg synes, jeg har lært dig at kende som en kollega, der er præget af glæde som grundstemning, og jeg tror, at din glæde uvilkårligt er gået videre til mange af dine studerende. Løgstrup skriver: Glæde er at være optaget af ... Glæden ud-

springer altså af optagetheden, af engagementet. Intet er så lamrende som at møde mennesker, der er blottede for engagement. Men sådan har du aldrig været, dit engagement har været åbent for enhver og har smittet af på dine studerende. Det har jeg gennem årene fået mange vidnesbyrd om fra studerende, der har rost dig som en inspirerende lærer. Meget tydeligt udtrykt af en studerende, der efter liniefagsvalget sagde. Hvis jeg ikke får Ejvind Nørby på linie, svarer jeg ikke for følgerne.

Men altså: Glæde og engagement har været bærende i dit arbejde. Og glæden og engagementet har du givet liv i et frihedens rum. Jeg synes, vi i de år skabte eller i alt fald prøvede at skabe et seminarium præget af frihed til at tale om de eksistentielle vilkår for mennesket. Og du har formået i dit fag at skabe det frihedens rum, hvori dine studerende har ladet sig engagere. Glæden, engagementet og friheden. Det er stærke sager, men det har været til stor gavn for Haslev Seminarium. Til lykke!

Jubilæumsdag på Haslev Seminarium

19. august 2000 bliver seminariets jubilæumsdag

af efteruddannelsesleder, lektor Svend Arne Jensen

Lørdag den 21. august 1999 havde Haslev Seminarium jubilæumsdag for de grupper, som ville indlede deres jubilæum med at besøge seminariet. Vi synes, at det er en god ide med en samlet jubilæumsdag, for da kan vi gøre rammerne på seminariet mere festlige. I år havde tre grupper taget imod tilbudet og i alt blev det til ca. 75 personer. Der er tale om årgang 1944, 1959 og 1969 B. Ud over grupperne glædede årgang 1928 og 1937 os med deres tilstedeværelse. De to årgange bestod af hver en person, nemlig Ernst Nielsen (1928) og Erik Nielsen (1937). Begge efterlyste medstuderende fra deres tid. Netop deres efterlysning fik os til overveje, om det ikke er en god ide kollektivt at indbyde alle årgange fra før 1945. Dels var seminariet dengang mindre og alle kendte alle, og dels er det vanskeligt at samle hold fra disse tidlige årgange.

Lørdag den 21. august samledes årgangene uden for seminariet, hvor også rektor Finn Erik Larsen og undertegnede tog imod.

Årgang 1959 havde inviteret to af deres lærere med. Det er Inger Hansen og Ninna Jensen. Gensynsglæden var stor og snakken gik overalt. Der er også meget at tale om, når man måske ikke har set hinanden i mange år. For nogens vedkommende var der tale om 40 år. Fra kl. 14.00-15.00 samledes årgangene i tildelte lokaler og kl. 15.00 mødte alle i festsalen til fællessang og rektors velkomst. I velkomsten mindedes rektor tidligere lektor E. Thanning og omtalte hans store betydning for seminariet. Thanning, som han altid omtaltes, var en institution på seminariet. Vi kunne altid henvende os til ham, og han øste gavmildt af sin store viden om seminariet. Hans hengivenhed for seminariet var ubegrænset. Han vil blive savnet. Forsamlingen rejste sig i et minut og mindedes i stilhed Thanning.

Rektor fortsatte med omtale af seminariets rivende udvikling med 7 nye hold lærerstuderende på hver årgang og seminariets efteruddannelsesaktiviteter: læ-

ernes efteruddannelse, voksenunderviseruddannelsen, PD-studiemuligheder og enkeltfagsstuderende.

Især den nye læreruddannelse (10. juni 1997) med dens fire liniefag, og bortfald af mange fællesfag gav anledning til mange betragtninger. Rektor sluttede sin velkomst med direkte at henvende sig til de enkelte årgange.

Efter en rundvisning var seminariet vært ved et fælles kaffebord i kantinen, hvor kantineleder Jytte Madsen havde dækket festlige borde og serverede lagkage, hver pyntet med årstallene 1944, 1959 og 1969. Ingen var i tvivl om, hvor de enkelte årgange skulle sidde.

Kl. 17.30 forlod holdene seminariet og fortsatte deres jubilæumsarrangementer andre steder. Dog blev årgang 1944 på seminariet, hvor de havde aftalt middag med Jytte Madsen.

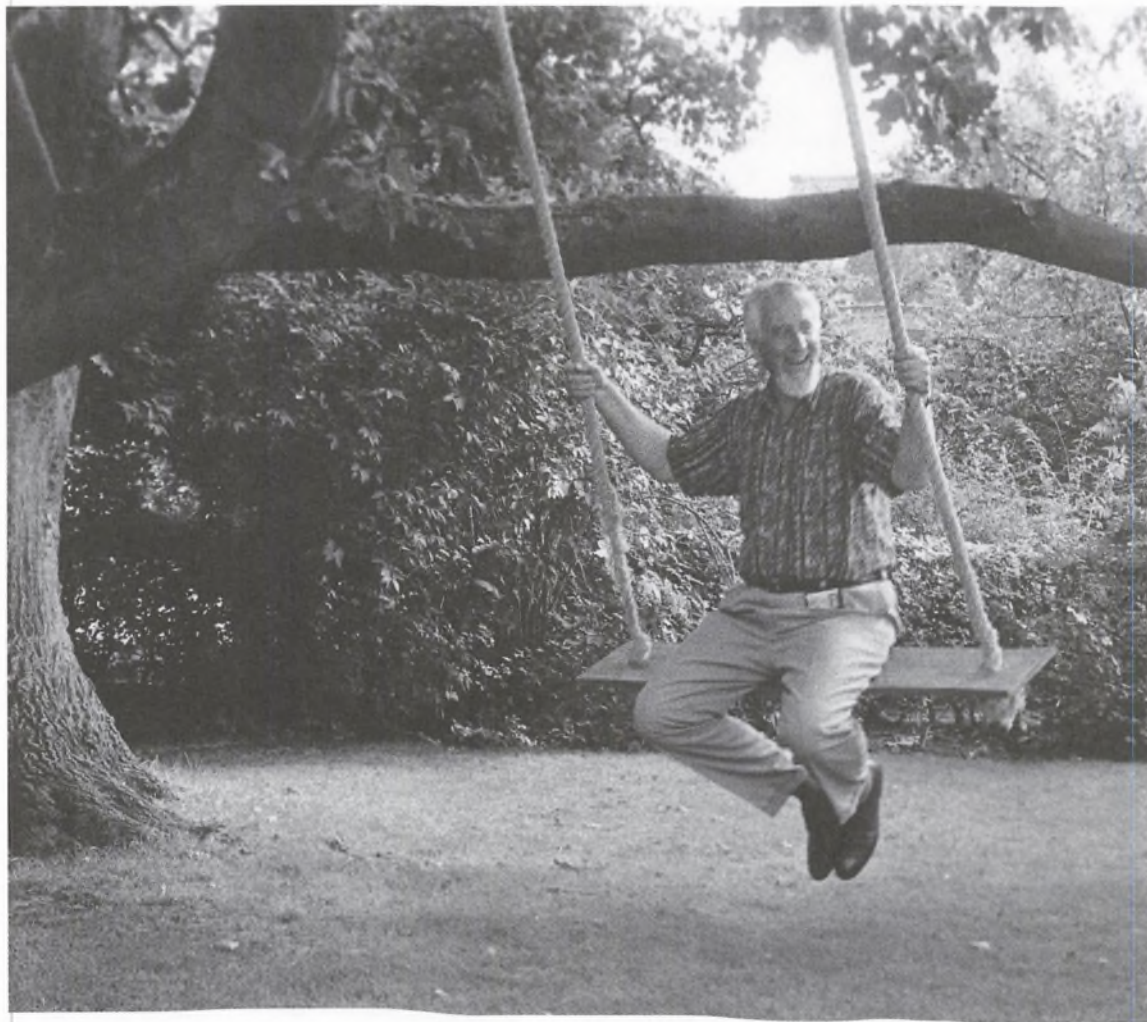
Grupper, der ønsker at indlede jubilæumsarrangement på seminariet, er særdeles velkomne. Ligeledes er alle fra årgange indtil 1945 velkomne til at mel-

de sig enkeltvis. Det kunne jo være, at der er nogen man kender fra dengang!!! Interesserede bedes melde sig til seminariet: 56 37 37 37 i maj-juni 2000

Spørg efter Ulla Juul eller Svend Arne Jensen. Vi forestiller os nogenlunde samme program som i år, at man mødes kl. 14.00 og samles i tildelte lokaler, kl.

15.00 byder rektor velkommen ved et samvær i festsalen, derefter rundvisning og kl. ca. 16.00 er seminariet vært ved et kaffebord.

Rektor Finn Erik Larsen i gyngen.



Uddrag fra artikel skrevet af S. P. N. Togeby i 1929

»Om den skadelige mellemskole – og om seminarier«

Interessant og morsom læsning set i lyset af nutidens krav til vore børn.

Fremtidens pædagogik vil komme til at dreje sig om det spørgsmaal: Hvorledes skal vi lære menneskene at kunne? *William James* »Sjælelære« 1911 (oversat af Einar Aas) lægger vægten over paa *viljeslivet*, ikke som grækerne, pietisterne, rationalisterne og de fleste senere pædagoger, Kroman medregnet, Kold dog ikke medregnet, på forestillingslivet. Det er måske betegnende, at den ny pædagogik udgår fra Amerika. Men hvad der især har faaet mig til at tvivle på Kromans pædagogik er en lille bog af dr. med. Poul Hertz: »Lille lærebog i skolehygiejne« (1918) der side 8-9 har følgende sætninger: »I pubertetsårene er der næsten altid en stilstand i de åndelige evners udvikling, og længerevarende åndeligt arbejde falder de unge svært i disse år. Praktisk og legemligt arbejde er dem derimod kært, hvis de er sunde og

raske ... De unge trættes i de år hurtigt af intellektuelt arbejde ... Udviklingen af de højere intellektuelle evner ligger for en stor del brak ... derfor skal undervisning, der forudsætter højere abstrakt tænkning (grammatik, matematik) ikke drives i pubertetsårene, men op-sættes til efter puberteten hvorimod praktiske fag og realfagene passer godt for den tid.« Ejendommeligt at se hvorledes den moderne fysiolog stemmer med Grundtvig – eller omvendt. Nu er det vel ikke muligt at give børnene helt fri for skolen i disse år eller muligt helt og holdent at give dem legemligt arbejde. Men to ting kan vi: indskrænke skoletiden og ophæve lektierne. Verdens største pædagog: *Comenius* (der foreslog 8 timers arbejdsdag for voksne) foreslog 4 timers skolegang for børn. Jeg har det socialdemokratiske parti i Danmark mistænkt for, at det samtidig med kampen for 8 timers arbejdsdag for voksne a la *Comenius* finder ti timers dagligt pligtarbejde passende for børn.

Om ophævelsen af lektierne har den udmærkede skolemand *Olaf Lange* (der i sin tid var realskoleforstander i Haslev) i året 1928 skrevet en artikel i »Fyns Tiden« hvori han hævder, at mellem- og realskolen ved energisk arbejde i timerne kan lade børnene være helt fri for hjemmearbejde. Hr. Lange er en erfarne mand, og når han siger, at børnene kan komme lige så vidt uden lektier, så tror jeg ham. Det er den største synd vi gør mod vore børn at vi lader dem være i skole 6 timer daglig og så læse lektier et par timer derefter. Det er strengt at høre en dreng sige, når man kalder ham ind til lektierne: »Jeg vilde så gerne lege lidt endnu.« Man skulde synes, at naar børn spærres inde og sættes på pinde i 6 timer daglig aldeles imod deres natur, så kunde det være nok. I pubertetsårene (fra 13 til 16) ligger borgerskoleeksamen, mellemskoleeksamen, realeksamen og præliminæreksamen. Der terpes matematik og mange folks grammatikker. I 1. G lærer børnene svensk, tysk,

engelsk, fransk og latin.

Og det er synd for lærerne. For i de år, da disse skal kæmpe mod naturen – i de år slår naturen igen, og alle de disciplinære vanskeligheder, som vi kender så godt fra erfaring og fra skolehistorier fremstår. Nej, lad os give lærdommen til dem, der gerne vil have den, men ikke kaste perler for svin.

I disse år fra 13 til 16 burde undervisningen være minimal, f.eks. 2 timers daglig syssel med fremmede sprog og naturfag – så kunde man endda byde de unge nogle timer med sløjd og anden legemlig virksomhed (idræt, leg, eventuelt markarbejde). Der er vel dem der mener, at man lettere lærer fremmede tungemål senere. I indledningshæftet til *Methode Toussaint-Langenscheidt* fremhæves at tiden efter 14-16 er bedre end tiden før for tilegnelse af fremmede tungemål. Dette gælder vist de fleste sprog, men f.eks. den engelske th-lyd er meget vanskelig at lære for lidt ældre. Derfor tror jeg, at engelskundervisningen i alt fald bør begynde ved 13-års alderen.

Der er dog ikke alene grund til at kritisere skoleordningen i pubertetsårene, men også til at kritisere ordningen af 1. og 2. »mellem«. Børnene går i skole fra 8-14. Inden de kommer hjem og får spist til middag, er

dagens bedste timer gaaet. Vi tager solskinnet fra vore egne børn. Det er alt for lang en skoletid. Og det er alt for mange fag vi byder børnene. Et fag som *matematik* burde ikke findes i børneskolen. 17-års mennesker kan lære den matematik på den halve tid. Vi tager i vor skole alt for lidt eller slet intet hensyn til, hvilket tidspunkt der er gunstigst for de unges tilegnelse af et stof, Og det er i det hele taget utroligt hvad folk kan sætte til livs i 17-18-års alderen.

De saakaldte *naturfag*, der har dette navn, fordi de handler om naturen er i sin tid ført ind i skolen for at danne en modvægt mod de såkaldte ånds-fag, f.eks. historie, jfr. Kromans »M. og m.« Medens ånds-fag i alt fald for børns vedkommende især opdrager fantasien, henvender naturfagene sig til tænkningen. Men hvis disse virkelig skal danne en sådan modvægt, må de drives uden bog. Vi trænger her i landet til et *forbud mod lektiebøger* i børneskolen i overensstemmelse med Olaf Langes ovenomtalte udtalelser. Uden bøger kan naturfagene vække interesse hos børnene. *Bøger svækker interessen* – og er dyre for hjemmene.

Geografi har i vore dage nærmet sig noget til at være naturfag. Det kan det dog aldrig blive i pædagogisk forstand. Bortset

fra lidt stjernekyggeri og lidt hjemstavns-lære kan dette fag ikke komme til at hvile paa direkte iagttagelse af naturen. Vel kan man som surrogat for denne bruge kort, og jeg vil også påstå at kortforståelse er geografis eneste eller i alt fald vigtigste formål. Men det er ingen nytte til at børn lærer bøger på op til halvtredie hundrede sider som C.C. Christensens, bøger, der handler om alle hånde uvedkommende mærkværdigheder i lande som ikke én procent af danske børn får at se. Ogsaa historiske lærebøger ødelægger børns Interesse for faget, og det samme gælder *religion*. Man skulde ikke tro – naar man ser disse store lærebøger, som bruges i geografi og historie i mellemskolen – at vi lever i Kristen Kolds fædreland. Endnu mere gælder dette naturligvis faget *religion*. Lektier i bibelhistorie modvirker formålet, i lærebog ligeså, Faget burde hedde bibelhistorie og lektier være forbudt. Paulinske skriftsteder er i særdeleshed ikke barnemad. Om sprogene i mellemskolen har jeg kun det at sige, at *modersmaalet står i skammekrogen*, og det er paradisk, at man tager fat paa tysk grammatik, før de unge kender den danske, som de tit ikke får lært i det omfang, som er nødvendigt for dem, når de skal skrive dansk stil.

Mindeord

Tale ved mindehøjtideligheden efter E. Thannings bisættelse lørdag den 15.5.1999

Haslev Seminarium og Thanning er blevet to uadskillelige begreber, og netop derfor tillader jeg mig at bringe en hilsen i dag. Jeg bringer en hilsen fra rektor Finn Erik Larsen, der desværre ikke selv kan være til stede i dag, en hilsen som jeg ved følges med stor taknemmelighed fra Finn Erik Larsens side på grund af Thannings støtte på mange ledder, da Finn Erik Larsen overtog rektorposten i 1993. Haslev Seminarium blev så at sige Thannings skæbne, og en stor del af hans liv er tæt forbundet med seminariet. 70 år blev det til som studerende, lærer, bestyrelsesmedlem og medlevende pensionist, og det er jo utroligt at tænke på. Til sommer har jeg selv været ansat på seminariet i 39 år og forlader min stilling, men det er det rene vand ved siden af Thannings mange år.

Som man kan regne ud har jeg været kollega med Thanning og

mødte i ham et fint og redeligt menneske, hvis loyalitet over for seminariet ikke kendte grænser. Det var loyalitet over for institutionen, og det var omsorg over for studerende.

Jeg har ikke rede på alle de fag, Thanning har undervist i. Jeg husker ham som underviser i regning, idræt, forning og skrivning. Altid var han villig til at tage et nyt område op, når nye behov dukkede op på seminariet.

For Thanning var undervisning ikke begrænset til nogle faglige aktiviteter, nej det var mindst lige så meget et menneskeligt samvær. Hans personkendskab og hans omsorg var overvældende stor, og seminariet har, når det drejede sig om forbindelsen til tidligere studerende, trukket store vekslere på Thanning gennem hans arbejde med elevforening og årsskrift. Vi er ham stor tak skyldig for det arbejde.

På seminariet har vi mange arkiver og også arkiver, som Thanning har overladt os. Men huset på Rysagervej indeholder

stadig mange ting fra hans virke på seminariet og i elevforeningen. Det er alt sammen ting, vi kan finde ud af at ordne og systematisere og få glæde af. Men det levende arkiv, som Thanning var, har vi mistet. Det er et meget stort tab for Haslev Seminarium, at vi ikke mere kan trække på hans kloge indsigt, faktisk havde vi regnet med ham i forbindelse med seminariets 100 års fødselsdag om 6 år, men sådan skulle det ikke være.

E. Thanning.



Ingen kan udfylde det hul, som Thanning efterlader, men Haslev Seminarium blev et bedre seminarium på grund af Thanning.

Peter Nørfelt

I august 1972 modtog Anna og E. Thanning mig i deres dejlige hjem. Det blev begyndelsen til et kollegaskab og venskab, hvor gensidig respekt og tillid blomstrede. Anna var den fine og kærlige vejleder og E. Thanning den kloge lytter, som pludselig med et par korte, klare sætninger kunne sætte tingene i perspektiv, til vægs eller på plads, som det nu faldt for. Han huskede og sammenføjede helt fantastisk og gav derfor os yngre mulighed for at perspektivere. Altid lyttede og vejledte disse to pragtfulde mennesker ud fra en dyb etisk alvorlighed. Det er en lykke at have kendt dem. Som fagkollega var Thanning meget respekteret og afholdt. Han valgte at gå på pension i 1978, og der blev lidt tomt på seminariet. Altid siden havde jeg hilsener med hjem til ham, når jeg havde været ude som censor eller på det årlige fagkursus. Hans store betænksomhed gives der mange eksempler på. Han vidste fx, at jeg holdt meget af liljekonvaller, og da jeg en dag kom hjem, så jeg, at han havde plantet nogle i min have.

Vi har med glæde lyttet, når han fortalte, og vi så hans glæde ved børnene og børnebørnene. Stærk var han, når de dybeste sorger ramte ham, og vi beundrede ham for den måde, han levede videre på.

Nu er han hos sin pragtfulde Anna og sin dejlige Niels, og vi må sige tak, at vi har kendt denne flotte, stoute og ranke mand med det fine hjerte og det kloge sind.

Ære være Thannings minde.

Birgitte Grøn Nørfelt,
lektor i billedkunst

Thanning er ikke mere

I Mands minde og længere endnu har Thanning været drivkraften bag elevforeningen, en trofast, arbejdsom og stædigt fastholdende ankermand, så også for elevforeningen er hans død et stort tab.

Thanning var foreningens levende blå bog. Medlevende og ægte interesseret fulgte han med i, hvad hans seminarister og senere lærerstuderende gik og gjorde. »Hils hjemme« var hans faste slutreplik.

Thannings store viden kom på smukkeste vis frem, når han skrev om årets døde i årsskriftet. Thanning lagde mange kræfter i elevforeningens bestyrelse og årsskriftets redaktion.

Vi vil savne ham som menneske, ven og elevforeningens

frontkæmper par excellence. Det er som at stå i skoven og se, at det stouteste træ er faldet. Æret være Thannings minde.

Formand for Elevforeningen

Mindeord for forhenværende seminarielektor Emanuel Thanning

Fredag den 7. maj 1999 omkom seminarielektor E. Thanning ved en trafikulykke i en alder af 88 år.

Det er et meget stort savn for familien, Haslev Seminarium og Haslevområdet, at han ikke lever mere.

E. Thanning var et enestående menneske og en stor personlighed. Han var det meste af livet optaget af lærergerningen samt Haslev Seminariums ve og vel. Han havde stor betydning for mange mange mennesker, som har taget en læreruddannelse fra Haslev Seminarium eller har haft berøring med seminariet. Han begyndte selv som lærerstuderende på seminariet i februar 1929 og blev færdig med uddannelsen i 1932. Forstander N.H. Rasmussen hentede straks den unge, høje og myndige lærer tilbage til seminariet, hvor Thanning blev ansat som lærer samme år. Han gik på pension i 1978.

Frem til sin pludselige død var han dybt engageret i Elevforeningen for Haslev Seminari-

um, deltog i redaktionen af årsskriftet og planlagde de årlige jubilæumsholds arrangementer på seminariet og på Villa Galina.

I en lang årrække var han medlem af seminariets bestyrelse.

Fra de 45 år som lærer på seminariet kendte han alle de tidligere elevers navne, deres baggrund og deres videre vej i livet. Imponerende at have en hukommelse, som kunne rumme alle disse mennesker, som selvfølgelig elskede deres gamle lærere og overalt mødte ham med stor gensynsglæde.

I 70 år har Thanning på alle måder støttet Haslev Seminarium. I kælderens i hans hus, som ligger fem minutters gang fra seminariet, har han systematisk arkiveret alt hvad seminariet har gennemlevet.

Da vi i 1995 markerede 50 året for Danmarks befrielse kunne han let finde flyveblade, avisartikler, småskrifter, billeder, m.m. så vi kunne arrangere en udstilling om seminariet under besættelsen og møde to studerende fra dengang ved et spændende arrangement i festsalen. Han var sammen med andre med i en modstandsgruppe, som bl.a. gemte våben på seminariets loft. Han var en mand med klare holdninger og meninger.

Over hele Danmark vil der være

nuværende og tidligere lærere som vil savne Thanning. Han kunne om nogen holde kontakten. Hans betydning for læreruddannelsen og for Haslev Seminarium fortjener stor beundring.

Finn Erik Larsen,
seminarierektor

Vagn Rask Andresen (-58)

Vagn døde 19. juli 1999 efter meget kort tids sygdom. Han blev efter dimissionen ansat på Haslev Højskole, hvor han i en årrække var en meget afholdt lærer. I disse år videreuddannede han sig på DLH i historie og pædagogik, og i 1972 blev han ansat på Haslev Seminarium som lærer i pædagogiske fag. En af Vagns interesser i denne sammenhæng var evalueringsproblematik, og i flere orlovsperioder arbejdede han med evaluering af ungdomsuddannelser, dels for undervisningsministeriet, dels i EU-sammenhæng. Senere etablerede han sit eget konsulentfirma, Rask Consulting, som bl.a. forestod evalueringen af dele af 7-punktsprogrammet for Folkeskolens Udviklingsråd. Vagn var et meget engageret menneske, som altid satte et kraftigt præg på de samvær han deltog i. Hans arbejde, både som lærer og som konsulent, var præget af stor

grundighed og indsigt. Vagn efterlader sig sin hustru Birthe, datteren Søs (dim. 87) og sønnerne Stig og Jens.

Jens A. Jensen

Carsten Spannow

Carsten Spannow døde den 22. april 1999 efter længere tids sygdom.

Det er vanskeligt at skulle sige farvel til en tidligere kollega – vanskeligt, fordi han var en god ven – og smerteligt, fordi det var for tidligt.

Carsten Spannow blev ansat på Haslev Seminarium i 1965 som biologi- og geografilærer og virkede – de senere år udelukkende i biologi – frem til 1993.

Biologens drøm om den afrikanske savanne fik Carsten realiseret i 1969, da han for Danida med hele familien tog til Tanzania som lærer – et 2-årigt ophold, der gav megen inspiration og input til undervisningen på seminariet.

De senere års drøm som miljøbevidst biologilærer om et økologisk landbrug, søgte Carsten at realisere, allerede inden han i 1993 måtte forlade seminariet. Drømmen om at nyde sin »tredje alder« som landmand, gjorde sygdommen desværre alt for kort.

Carsten vil blive husket af de mange studerende, der gennem

årene nød godt af hans levende og engagerede undervisning, og flere end de studerende vil huske biologilokalets ørkenrotter, marsvin, de mange kødædende »duduer« (insekter på Swahili) og bananfluer.

Og Carsten vil blive husket af mange kollegaer på seminariet – i dag nok flest blandt de pensionerede – ikke mindst for sin indsats som lærerrådsformand i den vanskelige tid under seminarienedlæggelserne, hvor Haslev Seminarium blev truet med lukning. Ihukommende den indsats, må man sige, at de forhold, der førte til, at han allerede som 60-årig måtte forlade seminariet, ikke tjener seminariet til ære.

Carsten var ligefrem i ord og gerning, en mand man kunne regne med – han kerede sig ikke kun om dyr, men også om mennesker. Vi vil savne ham.

Torben Søborg

Ellen Schou (-48)

Ellen døde den 3/1-99. Efter eksamen fra HS virkede hun et par år i Sorø, og hun kom derefter til Holbæk, hvor hun underviste, til hun gik på pension. Ellen var en meget engagerende og inspirerende Lærer, der kunne få selv de svageste elever til at føle sig godt tilpas. Ellens sidste år var præget af sygdom, og den sidste tid til-

bragte hun på et plejehjem i nærheden af datteren Hanne. Vi fra årgang 48 vil savne Ellen og mindes hende med tak for, hvad hun gav klassen.

Ingvar Skov Jørgensen (-37)

28. august 1999 afgik Skov Jørgensen ved døden. Hermed mistede Haslev Seminarium en af sine trofaste venner.

Han stammede fra grundtvigske kredse i Ryslinge og bevarede sin tilknytning hertil. Alligevel søgte han til Haslev, hvor han var elev på seminariet 1933-37. I den tid boede han på Den Udvidede Højskole. Begge steder befandt han sig godt og omtalte dem altid, så man forstod, at han havde lutter gode minder derfra.

Han tog del i livet på seminariet og var allerede dengang engageret i politik. Han startede bl.a. studiekredse tilknyttet V.U.

Efter lærereksamen blev han ansat ved Hoptrup Højskole. Senere søgte han over i folkeskolen først til Bogense senere til Horsens, hvor han blev skoleinspektør.

1947 blev han cand. psyk. ved universitetet i København. 1955 blev han skolepsykolog i Skanderborg amt, og 1958 blev han undervisningsministeriets konsulent for specialundervisning. Denne stilling beholdt han til han gik af 1984, 69 år gammel.

Han var med i talrige bestyrelser og udvalg angående specialundervisning både i Danmark og andre lande.

Den betydning, han fik, fremgår af et festskrift udsendt ved hans 75 års fødselsdag. Det har titlen »Katalysator, Bygmester, Skov 75 år.« Det har en række artikler, hvor skolefolk, politikere o.a. hylder ham for hans arbejde og hans evne til at formidle, Det gælder hans arbejde i Danmark og i det fremmede lige til U.S.A. og Hong Kong. Også i politik har han været beskæftiget, mest i de yngre år. 1947-48 og 1957-60 var han medlem af Folketinget for Hovedstadens Venstre.

Hans interesse for Haslev Seminarium forblev usvækket. Da der blev tale om nedlæggelse af seminariet, gik han i lag med at tale med de politikere, som stadig huskede og respekterede ham. Han var glad for, at seminariet stadig består.

Ved vore jubilæer i de senere år, var han den, der tog initiativ til, at de blev fejret. Ved 60 års jubilæet 1997 holdt han tale, og vi kunne mærke, at der var sket noget. Han talte langsomt. Det havde han ikke gjort før. Han var flyttet til Ringe. Hans kone døde. Hans nærmeste boede i Karise, og han flyttede hertil.

Det kom til at vare mindre end

2 år. Så døde han. Begravelsen skete fra den gamle sognekirke i Ryslinge.

Listen over hans litterære arbejde er meget lang. Den omfatter flere spalter over artikler i danske og fremmede skrifter. Kraks Blå Bog 1990 viser, at han har været virksom.

Erik Nielsen (1937)

Gunnar Clementsen (-42)

En god kammerat, en trofast ven er ikke mere.

Gunnar Clementsen døde den 1. juli 1999 80 år gammel.

Hans bysbørn i Skævinge vil savne mødet med denne stoute og dog ydmyge person på hans daglige lange spadsereture i omegnen.

I Skævinge blev han en kendt skikkelse ved sine mange års virke som lærer og bibliotekar. Gunnar stammede fra Færøerne, og ved gentagne besøg bevarede han god kontakt med sin fødestavn og sine slægtninge deroppe.

Omgivet af de nærmeste pårørende: Hans hustru, børn, svigerbørn, børnebørn og det nyfødte oldebarn bisattes Gunnar fra Skævinge kirke den 8. juli. Hans bære var smukt blomstersmykket i lyse færøske farver.

Erik

Børge Kyed (-33)

Forhenværende skoleinspektør

Børge Kyed døde juleaften, 86 år gammel.

Børge Kyed blev dimitteret fra Haslev Seminarium i 1933. Efter et halvt års vikariat på en skole på Asnæs startede lærer Kyed sin lærergerning i Solbjerg, hvor han mødte Ellen Marie Kyed, som blev mor til hans tre sønner. Efter et par år flyttede de til Ørslev. Her virkede lærer Kyed ved den gamle skole med kakkelovn, træskohylde og undervisning hver anden dag, indtil man byggede centralskolen, som lærer Kyed, var leder af og senere skoleinspektør for, til han blev pensioneret.

Som lærer i et landsbysamfund forventedes det, at man tog aktivt del i befolkningens tilværelse, og som det aktive og engagerede menneske, Børge Kyed var, var det en naturlig ting, at han både blev organist og kirkesanger ved Ørslev Kirke, og ingen gik forgæves, når de trængte til hjælp i den tiltagende bureaukratiske jungle. I mange år var han desuden formand for menighedsrådet, hvorunder han med stor interesse deltog i kirkens restaurering.

Da Ørslev-Solbjerg ved kommunalreformen blev en del af Høng, Kommune, blev Børge Kyed indvalgt i kommunalbestyrelsen som repræsentant for stedets befolkning, og i en perio-

de var han viceborgmester i Høng Kommune.

Som lærer var lærer Kyeds bedste område naturfagene. Han nærrede en stor kærlighed til naturen og besad en fortælleevne, som fik stjerner frem i børnenes øjne. Mange gamle elever vil huske hans biologitimer.

Børge Kyed var et utrolig positivt og meget engageret menneske, som gik hundrede procent op i alt, hvad han foretog sig. Dette fulgte ham ind i hans pensionsår, hvor han i ældreklubber og pensionistforeninger holdt foredrag, levende krydret med anekdoter og beretninger fra sit lange liv.

Børge Kyed efterlader sig sin kone Jenny, med hvem han havde mange gode år i Gislinge, og tre sønner, Arne, som er skoledirektør i Jullanehåb i Grønland, Ingvard, der er lærer og bibliotekar i Føllenslev, og Ole, som skolepsykolog i Lyngby. Lærer Kyeds minde vil leve længe.

Grethe Huda

Anne Michelsen (-44)

Anne døde 27. juni på Sønderborg sygehus efter at være ramt af en blodprop. Under optræning faldt hun død om i armene på sygeplejersken.

De to sidste leveår var Anne næsten blind. Hun måtte derfor sælge sit hus. Det lykkedes for

hende i 1998 at få en lejlighed i ældrecentret »Skrænten«. Her befandt hun sig godt. Anne beklagede sig aldrig over sit svage syn, men roste sin familie for den store hjælp, den ydede hende.

Anne var trofast; derfor skulle hendes venner fortsat have en julehilsen skrevet med egen hånd. Den vil vi savne i '99. I seminarietiden lærte vi Anne at kende som den retlinede, trofaste, intelligente og hjælpsomme sønderjyde. Mere livsklog end vi andre, der var 7 år yngre. Anne kom til seminarierne fra en stilling som direktør på en systue i Ålborg.

Foruden at passe sin uddannelse var Anne meget aktiv for ydre mission. Det var hende, der hjalp flere fra klassen til medlemskab af LMF. Gennem årene kunne vi altid træffe Anne til LMF landsmøde på Nyborg Strand.

Efter dimissionen rejste Anne hjem til sit kære Sønderjylland. To år var hun i Broager og fra 1946 til pensioneringen ansat ved Sønderborg skolevæsen. Uddannelse fortsatte hun på flere kurser. Var et år på lærerhøjskolen. Anne opnåede at blive skolepsykolog.

Kammeraterne fra '44 mindes Anne med glæde og tak.

På kammeraternes vegne
Klara Hansen

Formandens beretning

af fung. formand Jakob H. Zeuthen

Generalforsamlingen 1999 var hurtigt overstået. Kun formanden og Thanning dukkede op. Det resulterede i en hyggelig formiddagskaffe hos Thanning. Foreningsmæssigt var det dog lidt tamt.

Faktisk er det stort set kun kassereren, som har kontakt til foreningens medlemmer. Derfor rettes en stor tak til Chr. Hoppe for det udførte arbejde, et arbejde, der vokser efter Thannings død.

Bestyrelsen har afholdt et enkelt møde, der samtidig var redaktionsmøde. Tak til Jens Thøsing, fordi du tager endnu et års slæb med vores fornemme årsskrift. Samtidig tak til seminarierne for hjælpsomhed i årets løb,

og tak til NAVN for illustrationer og lay-out.

Da vi ikke længere har Thanning til at huske årstal, navne og jubilæer m.m., er det bestyrelsens håb, at I – medlemmerne – med flid sender relevante oplysninger til redaktionen. Og skulle en eller anden have noget egnet på hjerte, så tag en snak med redaktøren.

Vi ses på generalforsamlingen i starten af det nye årtusinde. Bestyrelsen ønsker alle en glædelig jul og et godt nytår.



Generalforsamling i Haslev Seminariums Elevforening

af fung. formand Jakob H. Zeuthen

Der indkaldes til generalforsamling lørdag d. 18. marts 2000 kl. 10.30 på Haslev Seminarium. Vi mødes på seminariets lærerværelse.

Mød op og gør dig gældende. Vi har en forening med et fornemt årsskrift, og vores seminarium vil så gerne have foreningens som en del af sin profil.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Kassererens regnskabsafregning. Fastsættelse af kontingent.
4. Indkomne forslag.
5. Valg af formand samt øvrige bestyrelsesmedlemmer.
6. Eventuelt.

Emner, der ønskes drøftet under punkt 4, skal være bestyrelsen i hænde senest lørdag d. 4. marts 2000. Forslag til punkt 5 kan stilles på selve generalforsamlingen. Bestyrelsens adresser står i Årsskriftet. På bestyrelsens vegne.
Jakob H. Zeuthen
fung. formand



Regnskab for 1998-99

Haslev Seminariums Elevforening

Beregning af kontingenter over giro

Kontingenter 1998

44	Servicegebyr	45,00 kr.
56	Servicegebyr	45,00 kr.
70	Blankettryk	611,25 kr.
72	Servicegebyr	45,00 kr.
80	Porto I	5.502,85 kr.
84	Porto II	82,50 kr.

Kontingenter 1999

2	Servicegebyr	45,00 kr.
6	Trykning (delbeløb)	32.000,00 kr.
43	Saldo pr. 31/3 1999	9.943,81 kr.
	I alt	48.320,41 kr. 48.320,41 kr.

Ikke-kontingenter 1998

43	Saldo pr. 1/4-98	11.496,91 kr.
55	Rente I	5,25 kr.
71	Rente II	5,87 kr.
96	Rente III	5,63 kr.
	I alt	11.513,66 kr. -11.513,66 kr.
	Kontingenter i alt for 98-99	36.806,75 kr.

Regnskab for 1998-99

Haslev Seminariums Elevforening

Indtægter

Kontingenter pr. giro	36.806,75 kr.		
Kontingenter pr. kontant	810,00 kr.		
Kontingenter i alt	37.616,75 kr.	37.616,75 kr.	
Salg af årsskrifter		14.477,06 kr.	
Tilskud fra GB-bank		1.250,00 kr.	
<i>Renter og udbytte</i>			
Renter af girokonto	16,75 kr.		
Renter af bankkonto	94,89 kr.		
Renter af aktier	135,00 kr.		
I alt	246,64 kr.	246,64 kr.	
Indtægter i alt		53.590,45 kr.	53.590,45 kr.

Udgifter

Trykning	41.968,75 kr.		
Kuverter	950,00 kr.		
I alt	42.918,75 kr.	42.918,75 kr.	

Porto

I	5.502,85 kr.		
II	82,50 kr.		
Porto i alt	5.585,35 kr.	5.585,35 kr.	
Servicegebyrer		180,00 kr.	

Kontorhold

Fotoarbejde	119,00 kr.		
Blanketter	611,25 kr.		
Kopietiketter	160,00 kr.		
Kaffe m.m.	71,85 kr.		
Opmærksomheder	350,00 kr.		
Kontorhold i alt	1.312,10 kr.	1.312,10 kr.	
Kursregulering (fra 430 til 285)		1.450,00 kr.	
Udgifter i alt		51.446,20 kr.	- 51.446,20 kr.
Overskud for 1998-99			2.144,25 kr.
Gl. kassebeholdning pr. 31/3-99		22.653,77 kr.	
Overskud		2.144,25 kr.	
Ny kassebeholdning pr. 31/3-99		24.798,02 kr.	24.798,02 kr.

Aktiver

På bankkonto	11.485,62 kr.		
På girokonto	9.943,81 kr.		
Kursværdi af aktier	2.850,00 kr.		
Kontantbeholdning	518,59 kr.		
Aktiver i alt	24.798,02 kr.		24.798,02 kr.

Haslev, den 8/8-99, Kassereren Kristian Hoppe.
Godkendt: Kurt Gammeltoft og Bent Grøndahl.

BG Bank
Haslev afdeling
Jernbanegade 17
4690 Haslev
Tlf. 56 36 55 50
Fax 56 36 55 55



